SOUTH AFRICAN PUBLIC LIBRARY
13 JUN 1950

INDIAN OPINION

Founded by
MAHATMA GANDHI
IN 1903

No. 23—Vol. XLVIII | FRIDAY, 9TH JUNE, 1950 | Registered at the G.P.O. as a Newspaper (PRICE) FOUR PENCE

★ ★ ★

"No man is an island entire of itself; every man is a piece of the continent, a part of the main; . . . Any man's suffering diminishes me, because I am involved in mankind; and therefore never send to know for whom the bell tolls; it tolls for thee."

—JOHN DONNE.

★ ★ ★

JAYBEE SILK HOUSE

(FORMERLY THE JAPAN BAZAAR)

JOHANNESBURG'S FAMOUS SAREE HOUSE

45" Wide COLOURED GEORGETTE. Superior Quality. In following shades: Pink, Salmon, Saxe, Royal, White, Emerald, Red, Purple Wine, Maroon, Black, Orange, Lemon, Petunia. Ideal for Sarees. Yd. 7/11.

—o—

45" SUEDE SILK, White, Pink, Sky. Per yd. 7/11.

—o—

JUST ARRIVED! 45" wide TINSEL GEORGETTE. All Shades. Per yd. 15/4 SAMPLES ON REQUEST.

—o—

FOR BLOUSES SWISS EMBROIDERED GEORGETTE, 36" per yd. 12/6

VELVET.

44" Chenile Georgette in all latest Shades

Suitable For Sarees.

Per yd. 22/6

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. In all leading shades. Now reduced to £4/10/0- each.

—o—

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES. Attractive Embroidery. Special price £4/4/0- each.

—o—

GEORGETTE JARI WORK SAREES, with attractive wide borders in all shades. Reduced to £6/10/0- each.

—o—

GEORGETTE HEAVY JARI WORK SAREES, with Jari work borders in all shades, £12/12/0 each.

MEN'S PURE SILK SHIRTS.

Cream. Collar Attached. All Sizes. 27/3 each.

FANCY TINSEL SAREE BORDERS In Latest Designs & Colourings 8 yds. to a piece From 25/- To 50/- per piece.

SAREES ★ Printed Voile Sarees. In Latest Designs. Pink, White & Blue Ground. 5 yds. lengths. 25/- each 6 yds. lengths. 30/- each

Phone 33-6229. — 39a MARKET STREET, JOHANNESBURG. — P. O. Box 5169

ELGIN

21 Jewel Lord Elgin and 17 Jewel Elgin De Luxe in Solid Gold and Gold Filled Cases.
Latest models 15 Jewel Elgins in Gold Filled Cases.

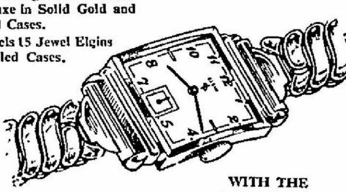

WITH THE NEW MIRACLE DURA-POWER MAINSPRING.

ADVANCE 1950 MODELS

KATZ & LOURIE LTD.

COR. ELOFF & MARKET STS., JOHANNESBURG

BONES WANTED

We Pay £7 PER TON F.O.R. your Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID.

For Full Particulars write to:

THE

BULLBRAND FERTILIZERS LTD.

SARNIA, NATAL.

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion'
Phoenix, Natal.

Are You a subscriber of 'Indian Opinion'

If not, Why not?

PHONE 33-265

MASTER BROS.

Manufacturers of Ladies and Girls Straw and Felt Hats

Wholesale Merchants and Direct Importers.

House For Keen Cash Prices.

33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ

હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેકટ ઇમ્પોર્ટસ.

રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, વુલન રગ્સ, બ્લાન્કેટસ—બેબી બાળકો માટે જાત જાતનો માલ—તેમજ ક્રેપડીછીન જ્યોરજેટ સાડીઓ વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે.

33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ
ફોન
33-૨૬૫૧

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN". Phone 21429.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

15 & 17, Cross Street,
DURBAN.

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General Commission Agents

10 Peking Road, Kawoon, HONG KONG.

Special attention is paid to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

HANNON'S DETECTIVE AGENCY (PTY.) LTD.

MANAGING DIRECTOR: O. HANNON, seventeen years Royal Irish Constabulary and Criminal Investigation Department, S. A. Police.
Manager: MINDEN PLUMLEY., ex Hendon Police College and Criminal Investigation Department, New Scotland Yard, London.
Criminal, Commercial and Matrimonial Investigations Carried Out In Strictest Confidence.

11/12 Pastena Chambers, Jeppe Street; P.O. Box 5199, Johannesburg.
'Phones:—Office: 22-7771. After hours: 24-4544.

HEADACHES QUICKLY RELIEVED BY TAKING

TYSONO BRAND (PAIN-I-CURE) HEADACHE POWDERS

FROM YOUR CHEMIST at 9d., 1/6, 2/6 and 4/6; or POST FREE FROM
ERNEST TYSON, CHEMIST, TOLLGATE, DURBAN 1498

THE

NEW INDIA ASSURANCE

COMPANY LIMITED.

Life, Fire, Motor Car, Motor Lorry, Motor Bus, Plate Glass, Workmen's Compensation, Etc. Etc.

આ હીંદી વીમા કંપનીમાં જીંદગીના, આગ, મોટર કાર મોટર લોરી, મોટર બસ, પ્લેટ ગ્લાસો, કામદારોને લગતા વીમાઓ, સાચવટ વીગેરે દરેક જાતના વીમાઓ ઉતરાવી શકાય છે. હીંદી કંપનીને ઉપજન આપવું એ દરેક હીંદીની ફરજ છે.

Natal Office:
"NATVAR MANSION"
74, Victoria Street,
DURBAN.
Telephone 25845. P. O. Box 1610.
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
Durban.

Transvaal Office:
ROOMS NO. 12 & 13.
BARKLY ARCADE,
Digonal Street,
JOHANNESBURG
Telephone 33-4478
Tel. Add: "RUSTOMJEE"
JOHANNESBURG.

JALBHOY RUSTOMJEE

Principal Representative For The Union Of South Africa.

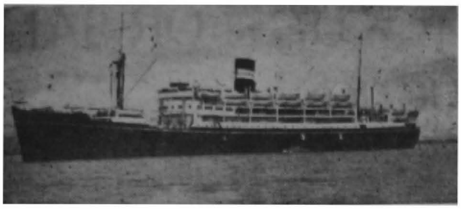

B. I. S. N. Co. Ltd.

Announce the re-introduction of direct calls at Karachi. S.S. Karanja due 30th June. Sailing for Bombay via Karachi on 5th July

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£66—0—0
Second "	"	"	"	45—0—0
Inter-Class	"	"	"	30—0—0
Unberthed	(Deck) without food			18—15—0

Muslim Special Food £10—17—6 Ordinary Food £4—15—0
Hindu Special Food £10—0—0 Ordinary Food £4—2—0

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS [PTY] LTD.

390 PINE STREET — — DURBAN.

શરબતે-ફોલાદ

ખુન! તાજું તંદુરસ્ત ખુન ! !

શરબતે–ફોલાદ આ દવા તાઝા ખુનનો ખજાનો છે. આ દવા પેટમા જતાંજ તાજુ ખુન પેદા કરે છે. શરીરના દરેક ભાગને તાકાત આપે છે. પાચન શકિત સુધારે છે, અને ભુખ ખુબ લગાડે છે. મરદાઈ શકિતમાં વધારો કરે છે. લીવરની ખરાબીને તરતજ મટાડે છે. વાયુ–ગેસ થતો તરતજ આટકાવે છે, છાતીની જલન ખાટા એડકારને નાબુદ કરે છે, અને તાજુ લોહી પેદા કરે છે.

આ દવા હાથ પગ અને શરીરની ચુકતે નબળાઈને તરતજ દુર કરી નવું જોમ લાવી ચ્હેરાને તેજસ્વી બનાવે છે. ઓરત મરદ અને બાળકો માટે આ દવા એક સરખી ઉપયોગી છે. આ એક લાજવાબ જનરલ ટોનીક છે.

એક બોતલ શરબતે–ફોલાદની કીમત સી. ૧૨–૬

મળવાનું ઠેકાણું : —

Unan Health Institute,

P. O. Box 1169,

DURBAN.

DUFF'S ROAD TOWNSHIP.

Quarter-acre lots are selling fast in this lovely INDIAN TOWNSHIP

Within easy rail transport of Durban, 10 Miles from City Hall.

BUY NOW AND SAVE.
ALL ON EASY TERMS

15% Deposit. Balance spread over 5 years.

Voysey, Boshoff
—&—
Co. (Pty.) Ltd.

291, Smith Street, Phone 28954

Tear off here and post to
VOYSEY, BOSHOFF & CO. (PTY.) LTD.]
291, Smith Street, Durban.

I am interested in the Duffs Road sites and would like to have a plan of the Township. (Please print)

NAME..

ADDRESS ....

ધી ન્યુ દિલ-ખુશ સ્વીટ માર્ટ

મેનેજરઃ મણીભાઈ બાબુભાઈ કાદીપોરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખા ઘીની તેમજ ચોખા મેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારું વખણાએલું સુરતી ખુસ્તું સેવ, મમરા, ગાંઠીઆ, ભજીઆ, પાતરા વિગેરે દરરોજ તાજાં બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું

PHONE 33-6575. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President Street Corner Diagonal St., Johannesburg

ફરનીચર! ફરનીચર! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વોરડરોબ, ડ્રેસીંગ ચેસ્ટ સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડ્રેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશ તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG

PHONE 33-4691. BOX 2526.

INDIAN OPINION
Founded by MAHATMA GANDHI IN 1903

No. 23—Vol.-XLVIII. FRIDAY, 9TH JUNE, 1950 Registered at the G.P.O. as a Newspaper. Price: FOUR PENCE

Indian Opinion

FRIDAY, 9TH JUNE, 1950

Thou Shalt Not Covet

IF, among our readers, there are any Europeans who were theatre goers in England during the last century, they will recall that it was usual for the principal play, especially drama, to be preceded by a farce as curtain raiser.

While we should not, of course, dare to insult Dr. Donges by even suggesting that he would be so false to his principles as consciously to follow any British precedent, it is nevertheless a fact that in the staging of his Group Areas Bill he has actually done so.

The Group Areas Bill is the play—a tragedy if ever there was one—the Joint Report of the Asiatic Land Tenure Laws Amendments Committee and the Land Tenure Act Amendments Committee, the farce.

Dr. Donges, as *'entripreneur'* must feel gratified indeed with the performance of his Joint Committees; Dr. Donges' anti-Asiatic supporters and those whose chief concern is a permanent reserve of cheap black labour will, doubtless, feel equally satisfied.

The Natalians, both British born and of British descent, who are so proud of their 'Britishness,' devotees of democracy, champions of Fair play and equality of opportunity, may now congratulate themselves that their covetousness is in process of being appeased, their complaint that "the Indians own too much property," their envy of the success of Indian merchants and traders, about to be sympathetically answered.

The Commandment "Thou shalt not covet thy neighbour's horse etc" evidently means nothing to them. Or, perhaps that is so only when "thy neighbour" is an Indian, a descendant of the people who admittedly, converted Natal into "the Garden Colony."

European property owners and speculators will, also, doubtless, experience something of the nature of a thrill at the prospect of the bargains that should be going, throughout the Union, when the time arrives for Indian-owned property to be confiscated or otherwise compulsorily evacuated. As for the European mercantile community, wholesale and retail, Dr. Donges probably counts upon their gratitude and votes in return for his elimination of Indian competition.

In passing, we wonder whether the anti-Asiatic traders who so long and loudly railed against Indian shopkeepers on the ground of 'unfair competition' will consider their elimination in such circumstances fair and creditable.

We see, then, that the Group Areas Bill is calculated to make everybody happy, everybody, that is, who matters. We, the unwanted and despised are to be sacrificed "to make a Raman"—we beg pardon—"South African holiday." The Government's policy, made doubly clear in the Joint Commission's Report, unquestionably is to drive us out of the country, or, if we won't or can't go, to break us.

Dr. Donges, of course, stoutly denies the soft impeachment. With the eloquence of the practised advocate his speeches in support of his Bill would seem to suggest that in his segregation policy he is concerned at least as much for our welfare as for that of the other classes, not even excepting the European. Indeed, this kind-hearted Minister, who is also a jurist (Jus means Right, and Right the rendering unto everyone his due) seems almost pained at our failure to appreciate his benevolent intentions and our own good fortune.

Unfortunately for Dr. Donges, his explanations and protestations are so full of sophistry and Chadbandian insincerity that one of our Johannesburg contemporaries, not usually given to forceful language, has not hesitated to call them humbug.

For our own part, were we still as credulous as from bitter experience we have learned not to be, we might suggest to Dr. Donges that

"It was all very well to discemble your love,
"But why did you kick me (us) downstairs?"

Students of political history, as well as those of us whose good or ill fortune has brought us into contact with the professional politician have been driven to the conclusion that so called morality among a certain type of politician is either non-existent or something *sui generis*, i.e. quite unique It would seem that when political expediency demands it, principles such as truthfulness and honesty that govern ordinary human relationships and dealings may unhesitatingly be ignored Conduct which in private and business dealings between ordinary respectable people would be labelled plain dishonesty is either unblushingly denied altogether or else camouflaged behind a screen of verbal juggling that may be highly complimentary to the user's skill in employing language to conceal the facts, but certainly not to his truthfulness.

We, South African Indians, have been the unhappy victims of several such experiences, euphemistically explained away as "misunderstandings." To cite only two, the Capetown (Gentleman's) Agreement, to which the present Prime Minister was party and privy, and which, we were given to understand, was to ensure us equality of opportunity with other sections of the community, and the recent Capetown preliminary talks between this Government and the delegates from India and Pakistan regarding a round table conference to be held at a date to be mutually agreed upon.

In regard to the first of these two examples, we are now warned that the only kind of opportunity to do everything we are to be allowed is the opportunity to escape the degradation and confiscation with which we are threatened under the Group Areas Bill by submitting to the Government's policy of mass repatriation.

In regard to the second example, as the 'Star' of June 1 points out, the preliminary talks ended on February 11, and the joint communique containing the recommendation to hold a round table conference was issued on the 20th of that month.

Would Dr. Donges have us believe that when the joint communique recommending the holding of the round table conference was issued the Indian and Pakistan delegates had been made aware of Dr. Donges' intention to rush through the Bill without delay and to confront the conference, if it were to meet at all, with a *fait accompli* (accomplished fact)?

Are we also to understand that the Indian and Pakistan delegates had been made aware of the Government's fixed and unalterable determination to bring about "mass repatriation" by every possible means, round table conference or no round table conference?

It will be interesting to learn what Pandit Kunzru and his co-delegates have to say on the subject. Meanwhile we must prepare to meet eventualities. This time we are really and truly "up against it."

There is one aspect of this matter upon which we touch but lightly because it is absolutely alien to whatever stands for "political conscience," and

consequently will only meet derision.

The history of nations—of their rise and fall—is eloquent corroboration of the doctrine that "There is a Law that moves to Righteousness, that none at last can turn aside or stay." Beyond question, this Government whose Apartheid programme is, admittedly, supported by a considerable minority of the electorate, is flagrantly defying and outraging that Law. In plain language the Government is pandaring to the ignorant prejudice and covetousness of a multitude too blind to perceive that their folly must eventually react upon themselves. Because this Apartheid is a boomerang that must inevitably recoil upon all concerned in its throwing.

The deluded ones who favoured it, from selfish motives, have, many of them, to discover that this policy of separatism on racial lines has deeper and wider implications than they ever suspected. Once the "colour" [illegible] of it has been disposed of the purely "race" aspect may be expected to receive prompt and scarcely less drastic attention. Many who now rejoice are then more than likely to have ample reasons for mourning.

The Government itself would seem to be so intoxicated with a sense of its own omnipotence that it is determined to not only defy the moral law in respect of Right and Justice, but world opinion, also.

We believe with a perfect faith that Truth eventually prevails; that the tyrant, oppressor or wrong-doer of whatsoever kind, inevitably pays the penalty of his wrong doing; reaps as he has sown. What is in store for us, we shall endeavour to bear courageously, remembering Lowell's words:

"Endurance is the Crowning Quality, and Patience all the Passion of Great Hearts."

As we help ourselves, so will God help us.

Indian Education

IN the stuffy and oppressive atmosphere we are living in in South Africa at the present moment it was most refreshing to find such kindly words flowing from the lips of the Administrator, Mr. D. G. Shepstone, as they did when he spoke on the administration's policy towards Indian education, at the Natal Provincial Council on Tuesday. The talk was on a much higher plane than we are accustomed to these days. For any European to be favourably disposed towards Indians at present is indeed risky and requires great courage. The Indian community has, therefore, all the more reason to be deeply grateful for the kindly attitude the Administrator has adopted on Indian Education.

The Administrator made some noteable observations. He told the members of the Provincial Council that they should not let their personal feelings run away with them; that they should not adopt the attitude that, because Indian leaders have taken up certain views which may be extreme, they should penalise thousands of Indian children of parents who are probably good subjects. "If we professed to be civilised and Christians, he said, we could not persist in this attitude, nor, he went on further to say, "could the Province escape its obligation under the Capetown Agreement which provided for the upliftment of Indians in the country."

He gave two reasons why Indian education was "overtaking" the Administration: in the first place, there were not enough qualified teachers to give them adequate education, and secondly, because of the astonishing birthrate of the Indian community. It should be appreciated that the Indian community was not responsible for both these causes. It would be unreasonable to dubb Indians as "extremists" simply because they asked for bare justice and the right to live as self-respecting human beings. If they failed to do that much they should really be considered impotent and a disgrace not only to this country but to humanity. That there were not enough qualified teachers was also not the fault of the Indians. It was the fault of the system of Government under which they had to live. Their birthrate was astonishing because they did not use the artificial means of birth control so widely used by the Westerners, which accounts for the birth rate among the latter being so alarmingly low.

These are, of course, casual observations which merit sympathetic consideration in dealing with people who are politically and socially neglected by the privileged class. These observations have not been made with a view to underestimating the kindly spirit in which the question of Indian education was dealt with by the Administrator for which the Indian community is deeply grateful to him.

NOTES

General Smuts

GENERAL SMUTS who took ill very seriously soon after he celebrated his eightieth birthday had caused grave anxiety throughout the country, which was shared by the Indian community. While we no doubt very vitally differ from him in his poltical views and attitude we have the highest regard for him personally and our prayers have been with him during the trying days he has passed through. We are happy once more to share the country's joy that he is now on the way to recovery. We pray for his complete recovery and long and happy life.

Natal M.P.C. On Indian Education

It was high time that a warning was issued to Indians in Natal who continually displayed ingratitude for what was being done for the education of Indian children by the Province and indulged in "mud-slinging" said Mr. D. J. Potgieter (Nat., Dundee) in the Natal Provincial Council on Monday. Mr. Potgieter said that it was necessary to approach the Indian question as civilised beings, but also in a realistic manner. A thwarted outlook must not be adopted. "The fact remains, however, that some leaders of the Indian population and their followers display ingratitude and thanklessness towards this body for what it has done in the past for the improvement of education of the Indian child. I have seen what has happened in Kenya and Northern Rhodesia. It is time that this Council issued a warning to those people who attack the basis of Western civilisation. If Christianity means that we have to commit racial suicide by educating the Indians and allowing them to use their education against us, then I say I do not want to be a Christian."

In one breath Mr. Potgieter says that the Natal Provincial Council has done quite a lot for the education of Indian children and in the next he says he does not believe in educating Indians and allowing them to use their education against the Europeans. If that was Christianity, he says, he would rather give up the Christian faith. In the meantime over thirty thousand Indian children remain without education and hundreds have no facilities for higher education. Still the Indian dare not complain or he is charged with base ingratitude!

Living In A Fool's Paradise

On the whole the arrangements for racial seperation on trains and at railway stations, introduced last year, are being applied smoothly and efficiently, and have met with widespread public approval says the annual report of the Railways and Harbours Board which was tabled in the House of Assembly by the Minister of Transport, Mr. P. O. Sauer.

To believe that there is widespread public approval to the Government's apartheid scheme is, in our humble opinion, to live in a fool's paradise. We would assure the Government that the feeling of the people affected by the apartheid scheme are enraged and when the time comes they will burst like volcanic eruption.

How The Apartheid Scheme Will Work

The Natal Indian Youth Congress has expressed alarm at the decision of the Union Immigration Department to withraw the permits of two Indian students from Natal, E. A. Lockhat and S. K. Naidoo, at present studying at Witwatersrand University, on the grounds that university facilities are available in Natal. Both have been instructed by the Commissioner for Asiatic Affairs to leave the Transvaal by June 30 this year. With the ultimate aim of abolishing mixed university education the Government, the Congress states, sought to reduce the number of non-European students at universities not enforcing segregation in the academic sphere. Asserting that no past Government of the Union has tried to use the Immigration laws to prevent students from other Provinces studying at the liberal universities of the country, the

Congress describes this action of the present Government as "petty and mean." In a telegram to Dr. T. E. Donges it calls upon the Minister "in the interests of justice and racial harmony" to extend the students' permits.

Repatriate All Indians—Says Pirow

"There is only one solution, and that is the repatriation of every Indian—man, woman and child," said Mr. O. Pirow, addressing a congress at Vereeniging, at which the Indian question was discussed. The congress, which was attended by 130 representatives from all parts of the Union, was held under the auspices of the "Suid-Afrikaanse Beskermingsbeweing," (South African Protection Movement), The following resolutions were adopted by the congress: Under no circumstances will an Indian be allowed to own property, even in areas which will not be indicated by the Group Areas Bill. Shops in group areas must not be opened on the boundaries of such areas. No round table conference must be held with India. The Suid-Afrikaanse Beskermingsbeweing must remain as an independent movement.

"Discrimination Is The South African Way Of Life"

"Our whole way of life in South Africa is racial discrimination." None other than the Minister of Labour, Mr. B. J. Schoeman, made this admission last week, when speaking on the population Registration Bill in the Senate. He also said the Government had no ulterior motives in the Bill. All the talk about an authoritarian state was rubbish.

Bethal Farmers Warned By Judge

The inhuman treatment meted out to their labourers by farmers in Bethal District, was brought to light by the Rev. Micheal Scott not very long ago and the farmers were enraged. They have however not improved their ways, as would appear from a recent case in which a judge of the Supreme Court had to give them a severe warning once again; "I say it to you now, but I say it to the whole of Bethal and to every farmer on the highveld who allows his boss boys to carry a sjambok as a badge of authority, that it must be discontinued at once," said the Judge-President, Mr. Justice Maritz, when he sentenced Max Hirshowitz, a Bethal farmer, and Albert Thomas Olckers, his foreman, on four counts of common assault against their farm workers. Hirshowitz was fined £100 (or six months) and Olckers £75 (or three months). During the trail, evidence was led that Hirshowitz had instructed his boss boy, who carried a formidable sjambok, to "tickle the workers up a bit. Keep them in line and see that they work." "An employer has no right to treat his employees in that fashion," said the judge. Reffering to evidence given by a watchman that he had been armed with a sjambok to prevent labourers from "escaping" from the compound, the judge said: "If that is correct you are doing something very wrong—only the State may confine people." The jndgement may have farreaching repercussion in Bethal where it is the custom of the farmers to lock the wokers up at night to prevent them from leaving their employment.

How Toronto Solves Race Discrimination

The Toronto City Council has decided that it is better to have a by-law ruling out race discrimination in the law than to rely on education to give the necessary impetus to racial toleration. The 32-member Council unanimously voted to introduce an anti-discrimination clause. Board of education was more efficient than legislation, but the Council decided it was risky to leave the matter to the people.

CONGRESS DEPUTATION INTERVIEWS ADMINISTRATOR

A DEPUTATION of the Natal Indian Congress interviewed Mr. D. G. Shepstone, Administrator of Natal, last week on the subject of Indian education in Natal. Also present at the interview, which lasted close on two hours, was Mr. C. M. Booysens, the new Director of Education.

The deputation outlined tde serious crisis that had arisen in both secondary and primary school accommodation and pointed out that a very negligible number of 1100 students who had passed the Standard Six examination at the end of last year were able to gain admission to the Sastri College, the only Boy's High School in Durban, and that for the first time in the history of Indian education in Natal, girls were turned away from the Durban Indian Girls' High School because of lack of accommodatinn.

The primary school position, the delegation stated, had reached unmanageable proportions with more than 50,000 Indian children of school-going age being without school accommodation.

To meet this grave situation the deputation urged the Administrator

(a) to appoint immediately an Action Committee consisting of representatives of interested organisations to find a central site for a secondary boys' high school in Durban, and to begin immediately with the building of such a school for use early ne t year, and

(b) to appoint a Commission composed of representatives of the Education Department, the Indian community and other interested organisations for the purpose of surveying the educational needs of the Indian community and working out a systematic plan of accommodating every Indian child in Natal within a specified number of years.

(c) to institute the platoon system in areas where there groups of schools situated close to each other to ease the pressing demand on accommodation.

The deputation urged the Administrator to implement certain recommendations of Wilk's Committee report issued last year and more particularly the recommendation of compulsoty attendance of Indian children up to the age of 13 or Standard 4 and the extension of compulsory education to the age of 16 or Standard 8, and the recommendation that free books should be supplied to all Indian chlldren both in Government and Government-aided schools up to Standard 10.

The deputation finally urged the Administrator to institute medical examination and provide clinics for Indian school children.

The Administrator and Director promised to co-operate with the Congress in obtaining suitable sites for school buildings and agreed to investigate the possibility of providing free books and medical examination for Indian children.

NATAL ADMINISTRATOR ON INDIAN EDUCATION

STRONG support for the Natal Provincial Administration's policy towards Indian education was given by the Administrator, Mr. D. G. Shepstone, when he closed the debate on the second reading of the 1950 record £10,763,000 Budget in the Provincial Council on Tuesday.

Mr. Shepstone said that the £73,000 increase in the vote on Indian education seemed to be worrying certain members.

When he studied the details of the increase he found that £60,000 of this sum was for salary increments, cost of living allowances and similar items which would have had to be met in any case.

Members should not let their personal feelings run away with them.

"I know that many members probably have strong views on this subject, but there is no reason why they should not approach the matter in a dispassionate spirit."

At present there were 30,000 Indian children in the Province who were not being educated.

The reason Indian education was "overtaking" the Administration was that there were, in the first place, not enough qualified teachers to give them adequate education, and secondly, because of the "astonishing" birthrate of the Indian community.

These two facts made it very difficult for the Administration.

"But to adopt the attitude that because Indian leaders have taken up certain views which may be extreme, we should penalise thousands of Indian children of parents who are probably good subjects, I think is harsh."

If we professed to be civilised and Christians we could not persist in this attitude, or escape its obligations under the Capetown Agreement which provided for the upliftment of Indians in the country.

"From my examination of Indian education so far, I am happy to find that this Province has played its part in this respect."

Mr. Shepstone said that from the mundane point of view, if Indians were to be deprived of their education because of the political views of the leaders, it would mean encouraging illiteracy, ignorance, juvenile delinquency and ill-health.

The taxpayers would then have to pay for the consequences in other directions.

Mr. Shepstone declared that there was no truth in the suggestion that the increase had been provided to placate the "vociferous" leaders of the Indian people. The increase was what the Administration believed necessary.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

306 Commissioner St.,
Jeppe, Johannesburg.

GROUP AREAS BILL

SECOND READING PASSED BY 69 VOTES TO 61

THE House of Assembly carried on May 31, the second reading of the Group Areas Bill by 69 votes to 61. Because of the operation of the guillotine, the United Party amendment asking for judicial inquiry and the Labour amendment seeking compensation for eviction were dropped without division.

Dr. Malan's Speech

Speaking in the debate on the second reading, Dr. D. F. Malan, the Prime Minister, said the Opposition was playing fast and loose on the Colour question because they were dependent upon the non-European people of the country, and knew that Europeans, in an overwhelming majority, both Afrikaans and English-speaking, were in favour of apartheid. The European people wanted separate residential areas.

Apartheid, particularly residential apartheid, had been the policy of the Nationalist Party for many years. On the other hand, the Opposition had been trying to sit on two stools, which was always an uncomfortable attitude and inevitably led to a fall between the stools.

He believed that the great majority of members of the Opposition agreed fundamentally with the Government and were as convinced as members of the Government that apartheid was the right policy.

When the Prime Minister had spoken for 40 minutes, a motion that he be given an extension of time was objected to by Mr. S. Kahn (Natives' Rep., Cape Western). No extention of time was therefore allowed.

U.P. Favours Residential Segregation

Dr. L. S. Steenkamp (U.P., Drakensberg) said there were different forms of apartheid such as social, residential, political or religious apartheid. The Opposition was completely in favour of residential and social apartheid. It was also in favour of economic apartheid so far as practicable.

The only reason the Opposition could not accept the offer of the Prime Minister last year that the Colour question should be discussed outside party politics was that it had to be done on the basis of apartheid. This condition meant that the entrenched clauses in the South Africa Act would be altered without necessarily having a two-thirds majority.

The Minister of Finance (Mr. N. C. Havenga): That is not true. You know my attitude and that I was prepared to co-operate.

The Unifed Party was in favour of residential segregation, and would stand or fall by the Hertzog policy.

The Opposition favoured voluntary segregation so far as the Coloureds were concerned.

Mrs. Ballinger

Mrs. V. M. L. Ballinger (Natives Rep., Cape Eastern) said she was absolutely opposed to the principle of compulsory segregation.

She had opposed the principle when it was introduced in the legislation on Indians in Natal and she regarded it as a danger to the peace, progress and security of South Africa.

The Minister had spoken of the racial harmony that would be created by reducing the points of contact between the races. The points of contact between the Natives and the Europeans had been reduced to the minimum, but racial tension was greater than ever before.

For the Indians, who numbered only 250,000 this Bill would mean economic strangulation. The whole purpose of the Bill was to kill the Indian community and that was what the Bill would inevitably do.

Mr. S. F. Waterson (U.P., Claremont) said the Opposition had shown by its actions in the past that it was fully prepared to enforce segregation by compulsory measures. If after an inquiry so far as the Cape was concerned it was clear that a measure of compulsion was necessary for the enforcement of the Group Areas Bill, the Opposition would be prepared to support it.

He regretted that the Prime Minister was prevented completing his speech and so was unable to reply to the question as to what answer had been given to the Indian Government.

"If as a result of not holding up this Bill the Government of India does not hold the round-table conference then this Government of its own accord will have been responsible for torpedoing any hope of carrying out repatriation of the Indians." (Uproar).

Mr. J. H. Conradie (Nat., Gordonia) said Mr. Waterson has attempted to rouse overseas opinion against legislation which would put South Africa's house in order. Members of the Opposition were sabotaging South Africa overseas.

Durban Attitude

Mr. A. Hopewell (U.P., Pinetown) said from enquiries he had made he was satisfied that the people of Durban, whatever they might feel about the advisability of separate social and residential areas were not prepared to jeopardise every principle for the sake of getting this Bill through. The Durban City Council, through the deputation which visited the Minister, had been given to understand by the Minister that the Bill was only concerned with the Indians in Natal.

The Minister: Where did you get hold of that?

Mr. Hopewell said the Minister had asked the Durban Council to keep its amendments in respect of this Bill a secret.

The Minister: That is not so.

At this stage the debate was interrupted in terms of the guillotine resolution and Opposition amendments fell away.

Dr. Donges Replies

The Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, replying to the debate, said the Opposition, in its amendment and in the speeches of its members, had been untrue to its whole past. It seemed strange that people who accepted a principle should so strongly attack a Bill which embodied that principle.

Several members of the United Party continually maintained that the creation of residential segregation was an injustice and unfairness towards the non-European people.

If residential and social segregation was the accepted policy of the United Party, it meant that it was the accepted policy of that party to permit an injustice and unfairness towards the non-Europeans.

Nowhere in Natal was there an exclusively European area or an evclusively Asiatic area. The United Party had been prepared to do what they had done in Natal because the Indians had no franchise. They were not prepared to do it in the Cape where the Cape Coloureds had the franchise.

In 1943 the United Party Government had given the Coloured Advisory Council an assurance that there would be no compulsory segregation. Now the United Party said they were in favour of a commission to inquire into the need for compulsory segregation.

Mr. Strauss had stated in his speech during the second reading debate that so far as the principle of the Bill was concerned there was complete unanimity.

On the other had, Mr. Bloomberg (U.P., Castle) had openly rejected the Bill because it contained the principle of compulsory segregation.

There were irreconcilable elements in the United Party.

Penetration in the Cape had been so severe that a petition against it, signed by 250,000 people had been presented to Parliament. This petition had been signed by large number of English-speaking people, including probably, members of the Opposition.

Accepted Method

It was stated that in segregation there would be interference with vested rights. Expropriation was an accepted method of bringing about certain conditions such as slum clearance, and better town planning. This measure did not provide for expropriation. Disqualified persons were allowed to sell their property and they were given time to do so.

Expropriation with compensation was purposely avoided to prevent speculation.

Arguments that the Bill was a danger to the property market were based on a misunderstanding of the Bill. About 80 per cent. of the properties in urban areas

INDIA KNEW NOTHING ABOUT THE BILL

A P.T.I. MESSAGE states that authoritative quarters in New Delhi on Staurday, June 3, denied the statement made by the South African Minister of Interior, Dr. Donges, that the Group Areas Reservation Bill should be no surprise to India and Pakistan as the delegates of both these countries had been informed of the provisions of the Bill during February talks. They stated that no indication of the bill was given to the Indian Delegatian during the Capetown talks nor was there any mention of the Bill during official discussions. In a personal discussion outside the official talk Dr. Donges had with the Leader of the Indian Delegation, however, the South African Minister is reported to to have said that the Union Government's plan was to remove descrimination against any community by providing the same conditions for all. The proivisions of any such measure were never mentioned in the personal discussion with the Leader of the Indian Delegation. The Indian Delegation, it is stated, had no idea that any such measure was contemplated before the Round Table Conference in which, it was agreed, the entire question of Indians in South Africa would be discussed.

were already either predominantly European or predominantly non European areas. To proclaim them as such was, therefore, purely a formality.

The detrioration of value of fixed property in any peculiar area was an ordinary business risk. Where money was invested in a mixed area the investor had gone into it with his eyes open, fully aware of the danger of the deterioration in property values.

India and Pakistan had very much less reason—the Minister said he thought they had no reason —to feel injured by the provisions of this Bill because this Bill affected everyone.

The Minister said he had explained the principle of the Bill to the heads of the delegations of India and Pakistan at the time of their conference with him in Cape Town in March. The Bill was not unexpected to them.

If he thought that the views of Mr. Sullivan (U.P., Berea) and of Mr. Hopewell (U.P., Pinetown) were representative of the people of Durban he would be strongly tempted to exclude Durban from the Bill. But he was convinced that they did not represent the viewpoint of the people of Durban. He would rather accept the point of view of the Durban City Council and of Mr. A. H. J. Eaton (U.P., Musgrave) as being representative of the people of Durban.

No Secrecy

There was no question of secrecy in regard to the proposals made to him by the deputation of the Durban City Council. The leader of the deputation, Mr. Boyd, had himself given an interview to the Press on his arrival in Cape Town.

After the deputation had seen him he had been approached by the Press for an interview and he had referred the Press to the deputation. Mr. Boyed had then made a statement to the Press.

The Minister said he wished to deny emphatically that separate residential areas were to the disadvantage of the non-Europeans. It would be a means of protecting some non-Europeans against the encroachment of others.

For the educated classes amongst the Coloured there was the opportunity to serve their own people and to lead them.

Dr. Donges, said the execution of the Bill would be based on justice. No policy could succeed in South Africa unless it were based on justice. The Government fully intended to execute the Bill in a just way and he hoped the Opposition would not sow suspicion among the non-Europeans in regard to the application of the Bill.

The United Party and Labour amendments having fallen away when the time allotted under the guillotine expired, the Second Reading was approved by 69 votes to 61 amid Government cheers.

The following Natal members were in the House when the division took place and voted against the Second Reading: Col. M. D. McMillan (U.P., Durban Central), Mr. J. Lewis (U.P. Durban North), Dr. V. L. Shearer (U.P. Point), Mr. J. R. Sullivan (U.P., Maritzburg Dist), Mr. D. E. Mitchell (U.P., South Coast), Mr. A. Hopewell (U.P., Pinetown), Mr. E. Benson (Lab., Umbilo), Mr. N. G. Eaton (Lab., Umlazi).

Mr. A. H. J. Eaton (U.P., Musgrave) who who was in the House while the Minister was replying did not take part in the divnsion. —S.A.P.A.

Other Speeches During Debate On Second Reading

Mr. N. G. Eaton (Lab., Durban Umlazi) said he represented those who wanted the removal of Indian" pockets," but they did not want the area to be turned into a Native, Coloured or Indian area, which might well happen under this Bill

Mr. S. Kahn (Natives' Representative, Cape Western): Why don't the Europeans in your constituency repatriate themselves?

Mr. Eaton said if the Bill were a genuinely national measure, the Government should be prepared to use it to settle some of Natal's Indians in the Free State. The terms of the Bill allowed that to be done. That would be a measure of Government's sincerity and of their real willingness to help Natal.

Mr. A Bloomberg) U.P., Castle) said the Bill gave the Minister unfettered powers over the vested rights of every citizen. It was directed principally against the Coloured people in the Cape. Indians outside the Cape and Natives were already subject to legislation similar to the provisions in the Bill.

The Bill sought to impose on the people of the Cape a measure of control of property rights that was resented by the majority of the peoples of the Cape. There was no reason why the Bill should be forced on the people of the Cape against their will. There had not been any marked intrusion in the Cape by non Europeans into European spheres socially, economically or territorially.

Instead of spending large sums of money on the impossible administration of the Bill the Government should make available money to local authorities to enable them to provide homes for the Coloured people. The local authorities would then be able to bring about the separation which the Government desired without legislation.

Brand New S.A.

Mr. M. J. Van Den Berg (Nat., Krugersdorp) said this Bill would create a brand new South Africa, such as people had dreamed of for years. It would fulfil the dreams of idealists who wanted to build up their country, whatever section of the population they belonged to. Coloured people would no longer need to fear Native penetration and the Natives would no longer have to fear Indian peneteration.

Dr. D. L. Smit (U.P, East London) said constant arbitrary interference with vested rights without consultation with the people concerned and the general repression of the non-Europeans by the Government was providing the most fertile field for Communism that could be devised.

Dr. A J. R. Van Rhyn (Nat., Bethlem) said in the United States there was social Apartheid, but this had proved a hopeless failure in preventing racial mixture and there were now many in America who were looking to South Africa for a lead in the solution of their racial problems.

The provisions of the Bill were fair to all sections affected by them. In soms cases vested interests would be affected, but worthy citizens would be prepared to make sacrifices.

DO YOU READ INDIA'S MOST HUMOUROUS WEEKLY
SHANKER'S WEEKLY
regularly ?
Edited by Shankar Pillai, acknowledged as India's top cartoonist. In its third year of publication.
PLACE YOUR SUBSCRIPTION ORDER NOW.
6 months: 25sh; 1 year: 45sh.
Single Copy: 1sh.
Other interesting magazines:
INDIA DIGEST: India's best reading in Review, Bi-M: 1 year: 10sh.
CARAVAN: India's best Shot Story Magazine, M: 1 year: 15sh.
MARG: India's only magazine of Art, Q: 1 year: 30sh.
One copy of each of the above 4 magazines: 12sh. only.
Send your order along with proper remittance to:
EXCELSIOR SUBSCRIPTION SERVICE
9 Cantonment,
AHMEDABAD-3, INDIA.
SUBSCRIPTION AGENTS TO ALL INDIAN MAGAZINES

The photograph, taken at Nat'nal Airport, Washington, as the Prime Minister of Pakistan and Pres'd n' Truman exchanged greetings, shows (left to right): Begum Liaquat Ali, Mrs. Truman, Mrs. M A. H. Ispahani, wife of the Ambassador of Pakistan to the United States, and Mme. Vijaya 'akshmi Pandit, Ambassador of India to the United States. At the right, behind the Ambassadors, is Secretary of State Acheson.
(Courtesy U.S.I.S)

COMMITTEE'S REPORT

ON WHICH GROUP AREAS BILL IS SAID TO BE BASED

THE following is a fuller report of the Asiatic Land Tenure Act Amendements and Asiatic Land Laws Amendments Committee, extracts from which were tabled by the Minister of the Interior, Dr. T. E. Donges, two days prior to the Group Areas Bill being presented for the second reading. The extracts were released on Saturday and the second reading came up on Monday.

Recommending that the Asiatic Land Tenure Act of 1946 should be replaced by a more comprehensive measure which should apply throughout the Union, the report says the problem is a national one which should be dealt with uniformly throughout the country.

The general tenor of the evidence submitted to the committee was overwhelmingly in favour of compulsory segregation of the four racial groups (Europeans, Natives, Asiatics and Coloured) with regard to the ownership and occupation of fixed property and trade and industry.

The Natal committee consisted of Mr. D. S. van der Merwe, (chairman of the Land Tenure Advisory Board), chairman, and Mr. W. J. McKenzie, K.C. (Attorney-General of Natal), member.

The Transvaal committee consisted of Mr. D. S. van der Merwe, chairman, and Mr. Ryle Masson (chief magistrate of Johannesburg, member.

During the early part of 1949 Mr. G. F. de Vos Hugo, a member of the Land Tenure Advisory Board, was co opted to the two committees as acting chairman. Later he was appointed member and vice-chairman of the committees.

The committees were appointed by the Minister of the Interior, Dr. Donges, in November, 1948.

Realising that its reccommendation is a very far-reaching conclusion, says the report, and one which may evoke strong opposition, particularly on the part of the Asiatics, it was considered advisable to ascertain what was the nature of the evidence which has been tendered in the past to commissions which inquired into the Asiatic question, and what were the remedies proposed.

Public Opinion

More particularly the object was to ascertain the European public opinion on the general question and to see whether it was at all in conformity with the evidence tendered to the committee, and, if so, to see if there was a consistent and enduring body of public opinion on the question of compulsory segregation.

"The investigation has brought to light some obscure and unknown facts, and has satisfied the committees that the evidence tendered to them is amply supported by similar evidence both in Natal and the Transvaal almost ever since the Asiatic problem arose," says the report.

The fundamental theme in the evidence submitted to the two committees is repatriation, failing which, compulsory segregation, says the report

This was very clearly put in the Transvaal evidence. With the exception of the discordant note introduced by the South African Institute of Race Relations, the Transvaal evidence is in favour of total segregation of the four racial groups from each other.

On the issue of clearing up the penetrated areas the solution generally suggested is that a time limit should be set for those who have to get out.

Anti-Asiatic Feeling

There was also evidence of a distinct hardening of anti-Asiatic feeling amongst Europeans, particularly on the trade issue.

An entirely new feature, which came to light in the Transvaal evidence, is the idea that Asiatics should not be allowed to acquire ownership in land at all, as that will undermine the possibility of repatriation.

The argument apparently is that land ownership will so entrench the Asiatic that it will not be possible to uproot him for the purposes of repatriation, the report says.

On the other hand, the witnesses who came forward with this idea feel very bitterly against the Asiatic on the trade issue, but seem to overlook the fact that if the capital of the Asiatic is not tied up in land ownership, it will most likely be employed in trade competition and thus tend to aggravate the trade issue.

The evidenee from Natal, says the report, is also unanimously in favour of separate areas for the four racial groups and for the compulsory removal of the races to their respective areas.

A feature of the Natal evidence is the widespread suggestion that Coloureds should be brought within the control of the Act.

The report continues: "As regards the *modus operandi* of effecting the separation between the racial groups, the Natal evidence is also overwhelmingly in favour of stating a fixed period within which removals should be effected.

"Other features of the Natal evidence was the request for the extension of the Act to the Cape. and the point that the Asiatic problem is a national one which should be dealt with in terms of a national policy, in fact, the traditional policy of separatism of South Africa.

Monogamy Suggested

"Two further interesting points made in the Natal evidence are that Asiatics should not be allowed to obtain liquor for off-consumption, and that Asiatics should be put under monogamous matrimonial laws.

"One Government after another failed to accept the views of the public and to legislate on the lines desired, until things developed into such a critical stage that desperate interim legislation had to be resorted to in 1939 and 1943.

"This is perhaps the most astonishing fact in the history of the Asiatic problem in South Africa," the report says.

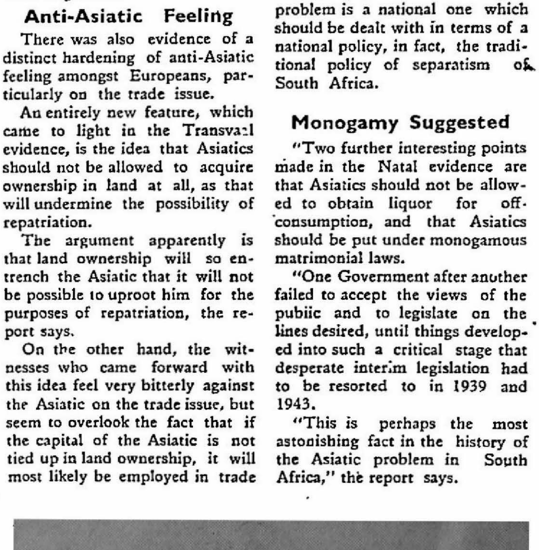

The photograph shows Prime Minister L'aquat Ali Khan (left) and President Truman on the speaker's stand at National Airport, Washington, as they exchanged official greetings.

(Courtesy U.S.I.S.)

"Another fact which is relevant in this connection, and to which we felt attention may with advantage be directed, is the identity of view adopted by the two sections of the White population as regards the Asiatic question from its very inception.

"In Natal the British colonists took their stand with regard to this problem, and in the Transvaal and the Free State the Voortrekkers and their descendants determined their attitude towards the Indian.

"In the Free State, the only territory in which the Government was free from overseas intervention, the matter was quickly and satifactorily settled.

In Natal and the Transvaal the attitudes originally adopted persisted and grew in strength until the two streams of public opinion were united in 1910, when the Union was formed, and then continued as one single stream.

Prejudices ?

"It is a frequent experience to read in the public press that ideas such as repatriation and compulsory segregation are stigmatised as prejudices harboured by the public, and that the public should rid itself of such follies before real progress can be made in the problems of race relations.

"It may have been a fairly wide-spread belief in the past on the part of those responsible for initiating legislation on the Asiatic question that the hard facts of public opinion should be modified before progress could be made in this matter, but on the evidence before us we are constrained to hold that no such belief is entertained by sincere, honest and intelligent people whose daily lives and duties bring them into close contact with the stark realities of the Asiatic problem.

"These are the people whom one can expect to hold reliable views, and it would in our view be decidedly unwise to allow unreal political theory and ideals to override the view of those who are best qualified to speak on the Asiatic question.

"We are prepared to accept the hard facts of public opinion."

The report makes certain recommendations, all of which appear to be embodied in the Group Areas Bill.

These include the enactment of a comprehensive measure to replace the Asiatic Land Tenure Act of 1946, and to apply to the whole of the Union.

A revision of the areas scheduled or exempted under the 1946 Act, the areas assigned under Law 3 of 1885 in the Transvaal, or set aside under the Gold Law or Ordinance 17 of 1905 of the Transvaal.

And the classification of the Union's population into racial

groups with clearly demarcated lines between the different groups to minimise administrative difficulties.

The report visualises the following groups: The white group and the non-European groups of Natives (with sub-groups if necessary), Coloureds and Asiatics, and perhaps the Malay group.

The recommendations for the establishing of the various group areas, including a recommendation that when a group area has been proclaimed persons not belonging to the group for which the area is established should be given time limit to terminate their occupation of land or premises in the area, are the same as the relevant clauses in the Group Areas Bill.

JUDGE CONDEMNS STIFF STOCK THEFT SENTENCES

STRONG comment about sentences passed on accused persons in stock-theft cases was made by Mr. Justice Herbstein at the opening of the Criminal Sessions in Cape Town.

The Judge said it seemed a return was being made to "the cruel early English law when a man could be hanged for stealing a sheep" and remarked that some of the sentences filled him with a sense of shock. His comments were made when two Coloured farm labourers, Gert Koekeloet and Klass Springbok appeared for sentence on a charge of stealing a sheep and a lamb.

The Judge asked Mr. A. J. Krog, who appeared for the Crown, why the men had been brought before him.

"I have studied the record of this case and the men's previous convictions," he said· "One has four previous convictions, the first going back as far as 1922.

"When is an accused to live down the effects of his previous misdeeds? Surely I am not going to punish him now for what he did in 1922.

"The other has eight previous convictions. The first five are in 1922, 1925, 1927 and 1929.

"I cannot see that either of these cases warranted the men being sent to a superior Court.

"I know that stock theft is looked upon as a serious offence, but I cannot see why it should be regarded as any more serious than breaking into a man's house. But still, there it is. It is the policy of the country."

Mr. Krog said it seemed the men had a propensity for stock theft. "In 1929 Springbok received one year's hard labour and seven cuts for stealing a sheep, the value of which was 15s. He had a previous conviction, it is true, but then he got 12 months' hard labour and 10 cuts for stealing a fowl."

Mr. Krog said he was not trying to justify the sentences.

"Justify them!" the Judge went on. They fill me with a sense of shock."

He said that it seemed that in the long run it was for the benefit of Koekeloet and Springbok that they had been indicted before him.

He sentenced them each to four months' hard labour and a compensatory fine of £2 10s. or three weeks.

BEGUM LIAQUAT AND MRS. ROOSEVELT

The photograph shows Begum Liaquat Ali (left) talking with Mrs. Roosevelt on the status of women in Pakistan.

(Courtesy U.S.I.S)

N.I.C. SUPPORTS NATIONAL DAY OF PRAYER

A meeting of the Working Committee of the Natal Indian Congress held in Durban on Sunday 28th May 1950, and attended by delegates from all parts of the Province, unanimously passed a resolution welcoming the decision of the National Executive Committee of the African National Congress to observe a day of National protest against the introduction of the Unlawful organisations Bill and the tyrannical policy of the Malan Government. The resolution added: "This meeting of the Working Committee of the Natal Indian Congress, held in Durban on the 28th day of May, 1950 welcomes the decision of the National Executive Committee of the African National Congress to observe a day of National protest to (mourn the death of those patriots who lost their lives in the struggle against oppression) and to oppose the introduction in Parliament the Unlawful Organisations Bill, measures which seeks to destroy all vestiges of democracy in the Union. This meeting regards this decision as of deep significance in the struggle of all the oppressed peoples of the Union. In keeping with the Congress policy of fullest co-operation with the African people, this meeting instructs the Executive Committee forthwith to have full consultations with a view to having the maximum amount of co-operation with them in jointly opposing the tyrannical measures now before the Union Parliament and in particular to the Group Areas Bill and the Unlawful Organisations Bill."

Things In General

New Book On Gandhiji

AN important book on Mahatma Gandhi just published is 'A Pilgrimage For Peace'—first of a series of volumes on the later period of Gandhiji's life by Pyarelal, Gandhiji's Secretary. The book deals with Gandhiji's visit to the North West Frontier Province in September 1938 at the instance of Khan Abdul Gaffar Khan who wanted his followers, Khudai Khidmatgars, (servants of God) to learn Gandhian way of life from the Master himself. Gandhiji in responding to the invitation satisfied his own desire for meeting warlike Pathans and expounding to them his non-violence doctrine. To the nineteen chapters of the book, Pyarelal has added articles on the technique of Satyagraha and non-violence. Numerous illustrations lend added interest to the book.

Biggest Stadium In Asia

Men and machines are working day and night to complete the National Sports Stadium at Delhi by January 26 next, Republic Day. The foundation stone of the Stadium was laid by Pandit Nehru on January 19 this year. The Stadium modelled on the White City in London is expected to be the biggest in Asia, with a seating capacity of 24,000. It will have grassy plots for events like weight lifting, javelin throw, discs throw etc. There will also be cycle and running tracks and swimming pool.

Indian Ambassador To U.S.A. Honoured

The Indian Ambassador to U.S.A., Shrimati Vijayalakshmi was awarded Honorary degree of Doctor of Laws at Graduation exercises held at the West Virginia State College for Negroes on May 28.

Goodwill Mission To Pakistan

A goodwill mission sponsored by India-Pakistan Central Rehabilitation Committee left for Pakistan on June 4 to re-establish 'those human links which partition has cut apart.' The Mission consists of 20 persons including Bhim Sen Sachar, Syed Karimuddin, Syed Mohammad Ahmed Kazmi, Maulana Hifzur Rehman and Pandit Sunderlal.

India-Pakistan Relations

Further progress in the settlement of Indo-Pakistan problems is reported in a number of directions. Both the Governments of India and Pakistan have agreed to exchange all prisoners of war taken during the Kashmir operations. The decision, taken during recent meetings between the Prime Ministers of India and Pakistan, settles long standing dispute between two countries. Reports from various districts of Uta

Pradesh also reveal that Muslims who had left for Pakistan are now returning in good numbers. Their property is being restored to them and district authorities are helping them in every way. The President of the Pakistan Newspapers Editors Conference Sir Ali Mohd Rashid speaking in Nainital on May 23, described his mission as 'complete success.' He also expressed satisfaction at the measures taken by Indian authorities to create conditions of security for the Muslim minority.

India's Progress In Science

India's progress in science was praised by Sir Robert Robinson, President of the British Royal Society speaking in London recently. Sir Robert who attended the last session of the Indian Science Congress at Poona said that he became once more aware at the Congress of the great importance placed by leaders of India on scientific and technical development. He saw fresh evidence of this when he attended the opening of the National Chemical Laboratory and National Physical Laboratory, first two of a number of such Research Institutions being set up in India. When India's great plans come to fruition she would become one of the most important centres of Science in the world, he said.

N.R. African Leader Visits India

President of the African Congress of Northern Rhodesia, Godwin Lewanika in a speech in Madras on May 24, described Pandit Nehru as "a great international leader who linked India with the rest of the world and who was liked by all nations. Explaining the objects of the African Congress Lewanika said that the Congress wanted to promote the welfare of Africans and bring about unity between Africans and others living in Rhodesia. He added that there was perfect understanding between Africans and Indians in his country. Lewanika said he had come to India to make a deep study of agriculture. He proposed to publish a book on his impressions of India which he hoped would help to bring about better understanding between people of India and Rhodesia.

India Withdraws From World Soccer Tournament

India has decided to withdraw from World Football Tournament to be held at Rio de Janeiro. Communique issued by All India Football Federation in Calcutta on May 23 explained that there has not been sufficient time for training.

Children Not To Be Punished

The view that children who through neglect or unfortunate homelife had gone astray should not be taken to Law Courts for petty offences was expressed by Prime Minister Nehru presiding over the annual function of the Children's Aid Society, New Delhi on May 28. The Prime Minister said children who are a "National Trust" needed kindness, love and sympathy. Reform and not punishment should be the guiding principle in dealing with them. He thought it was better to punish those who fell sick rather than those who committed petty offences. He had no sympathy with those who fell sick.

Goa To Integrate With India

The two day Conference of National Congress of Goa (held at Londa near the Goa border) passed a resolution on May 26, pledging itself to bring about integration of Goa with the Indian Union. The resolution stared "the people of Goa are convinced so long as there is the slightest vestige of Portuguese Domination, Goa will remain in slavery and every day it is becoming less fit to enjoy fruits of future freedom. Goa is conscious of all this and being very eager to be one with the Indian Union, this Congress announces in unequivocal terms that it will do its utmost to achieve this objective. By another resolution the Goa Congress criticised 'the repressive policy of Portuguese Government in Goa' and urged upon India Government to take up seriously the 'neglected question of Goa.'

Scholarships For Africans

African students going to India are to be awarded 6 scholarships by the All-India Spinners Association and 3 by Hindi Prachar Sabha. This was announced by Shri Kaka Kalelkar, close associate of Mahatma Gandhi, speaking at a party given by Nairobi African leaders. Shri Kalelkar is now on a two months' tour of East Africa to make arrangement for starting Gandhi Memorial College there.

Refugees Settled In Andamans

30 refugees families from Eas. Pakistan comprising 118 persons left Calcutta for the Andaman islands on May 28. Each family will be given 10 acres of land, a pair of bullock, agricultural implements, seeds hand manure and rupees five undred in cash for construction of a house. Already 179 refugee families from East Pakistan have settled in Andamans.

Hindu-Muslim Marriage

A Hindu-Muslim marriage was solemnised at Wardha (Gandhiji's Ashram) on May 26. Bridegroom Laxmichand Jain is a Congress worker of Madhyabharat and bride Kumari Fatima is sister of Mohammed Amin, Congress worker at Wardha. Shri Vinoba Bhave, Gandhiji's disciple, blessed the couple.

Henry Miller Memorial Fund

The Principal, Sastri College, acknowledges with thanks the receipt of the following donations to the Henry Miller Memorial Fund: Already acknowledged, £96 6s. 6., G. M. Rasool, £10 10s., Sayed Fakroodeen (Pty) Ltd, £1 1s., Sayed Hassen Fakroodeen, £1 1s., Total £108 18. 6.

WANTED TEACHER

To teach Arabic and Urdu at Wentworth Islamia Madressa, Wentworth. Salary £15 per month. Quarters free. Apply to Secretary, 58 Wentworh R., Wentworth.

FOR SALE

GENENAL DEALERS BUSINESS

Here is an opportunity to acquire the well known business of HANSOT TRADING CO. carried on at 15, Mansfield Road, Durban, as a going concern. Can be taken over with or without stocks. For full particulars apply personally at 15, Mansfield Road, Durban.

Sets Of Indian Art Pictures

By Celebrated Indian Artists

Price 8/- including postage.

To be had from:

'INDIAN OPINION,'
P/Bag, Phoenix, Natal

"INDIAN AFFAIRS"

(Monthly Journal of the Indian National Congress)

News about our countrymen from all parts of the world.

Write for advertisement rates to

The Manager "INDIAN AFFAIRS,"
7 Jantar Mantar Road,
NEW DELHI.

Cuticura ANTISEPTIC OINTMENT

FOR SAFETY'S SAKE

A break in the skin is a 'way in' for germs! Apply Cuticura Ointment—quickly. To rapidly restore skin health. To combat infection. To allay soreness, and to keep the injury clean and comfortable while it heals.

FOR CUTS AND SCRATCHES

651

NOW

EVERY WEEK!

NAIROBI to

BOMBAY

IN LESS THAN A DAY!—

By Constellation Aircraft.

AIR-INDIA International LTD.

Immediate connections for all parts of India, Pakistan, Ceylon and the Far East.

Shell House, NAIROBI
P.O. Box 1010.

Write to us or to E.A.A.C. our General Agents or to any I.A.T.A. Agent.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક ૪૮ મું—અંક ૨૪ . શુક્રવાર તા. ૯ જુન, ૧૯૫૦. છુટક નકલ પેની.૪

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૯ જુન, ૧૯૫૦

હીંદીઓના શિક્ષણનો સવાલ

સાઉથ આફ્રીકાના આજનાં ગુંગળાવી નાખનારાં વાતાવરણમાં નાટાલના એડમીનીસ્ટ્રેટર મી. ડી. જી. શેપ્સ્ટનનાં મુખમાંથી પડેલા માયાળુ શબ્દો, જેવા તેમણે ગયા મંગળવારે, હીંદીઓનાં શિક્ષણ સંબંધી પ્રાંતિક સરકારની નીતી વીષે બોલતાં ઉચ્ચાર્યાં હતા, તે ઘણો સંતોષ આપનારા હતા. આજના વખતમાં આપણે સાંભળવાને ટેવાયેલા છીએ તે કરતાં એ વક્તૃત્વ ઘણું ઉંચા પ્રકારનું હતું. કોઇ પણ અંગ્રેજે આજે હીંદીઓ પ્રત્યે જરાયે લાગણી બતાવવી એ જોખમ ખેડવા જેવું છે અને તેને માટે ઘણી હીમતની જરૂર રહે છે. આથી હીંદીઓનાં શિક્ષણની બાબતમાં એડમીનીસ્ટ્રેટરની માયાળુ વલણને માટે હીંદીઓએ તેમનો આભાર માનવાનું વીશેષ કારણ છે.

એડમીનીસ્ટ્રેટરે કેટલીક નોંધદાયક વાત કરી હતી. પ્રાંતિક કાઉન્સીલના સભ્યોને તેમણે કહ્યું કે તેઓએ પોતાની અંગત લાગણીઓથી દોરવાઇ જવું નહિ જોઇએ; તેઓએ એવી વલણ નહિ લેવી જોઇએ કે હીંદી નેતાઓના કેટલાક વીચારો ઉગ્ર લાગતા હોય તેથી સારા હોય તેવા મા બાપોના હજારો હીંદી બાળકોને પણ સજા કરવી. તેમણે કહ્યું: આપણે સુધરેલા અને ખ્રીસ્તી હોવાનો દાવો કરતા હોઇએ તો આપણાથી એવી વલણ નહિ લઇ શકાય, તેમ, તેમણે વધુમાં કહ્યું, કેપટાઉનના કરાર, જેમાં આ દેશમાં હીંદીઓની ઉન્નતિને માટેની સગવડો કરવાની વાત છે, તેની હેઠળની આપણી જવાબદારીઓમાંથી પણ આપણથી છટકી નહિ શકાય.

પ્રાંતીક સરકાર હીંદીઓના શિક્ષણને પહોંચી વળી નથી શકતી તેના તેમણે બે કારણો જણાવ્યા. પહેલું કારણ એ જણાવ્યું, તેઓને યોગ્ય શિક્ષણ આપવાને પુરતા તાલીમ પામેલા શિક્ષકો નથી અને બીજું હીંદ કોમમાં જન્મ પ્રમાણ આશ્ચર્યકારક હોવાનું જણાવ્યું. આ બન્ને કારણોને માટે હીંદી કોમ જવાબદાર નથી' એ વસ્તુ સમજવાની જરૂર છે. હીંદીઓ માત્ર ન્યાય અને સ્વમાનપ્રીય માનવીઓ તરીકે રહેવાના હકની માગણી કરે એથી તેઓને "ઉષ્ણ મનવાદીઓ" ગણી કાઢવા વાજબી નથી. એટલું પણ જો તેઓ ન કરે તો તેઓ નપુંસક અને આ દેશનેજ નહિ પરંતુ માનવજાતીને લજવનારા ગણાવા જોઇએ. પુરતા તાલીમ પામેલા શિક્ષકો નથી એ પણ હીંદીઓનો દોષ નથી. એ દોષ હાલનાં તંત્રનો છે. વળી હીંદીઓમાં જન્મ પ્રમાણ આશ્ચર્યકારક છે તેનું કારણ તો એ ગણાય કે આજે પશ્ચિમના લોકો સંતતી નિયમનના કૃત્રીમ સાધનોનો જેટલા બહોળા પ્રમાણમાં ઉપયોગ કરી રહ્યા છે અને તેથી તેઓનું જન્મ પ્રમાણ ભયાનક રીતે ઘટી ગયું છે, તેનો હીંદીઓ એટલા પ્રમાણમાં ઉપયોગ નથી કરતા.

આ તો પ્રસંગવશાત કેટલાક વીચારો છે કે જેને, વધારે છુટો ભોગવનારા વર્ગો તરફથી રાજકીય અને સામાજીક રીતે તરછોડાયેલા લોકો પ્રત્યેના વર્તનમાં દીલસોજીથી ધ્યાન દેવાવું ઘટે છે. આ વીચારો એ હેતુથી નથી દર્શાવાયા કે એડમીનીસ્ટ્રેટરે હીંદીઓનાં શિક્ષણના સવાલને જે માયાળુપણે ધ્યાન આપેલું છે તેની કીંમત અમે જરાયે ઓછી આંકવા માંગીએ છીએ. હીંદી કોમ તેને માટે તેમનો ઉંડો આભાર માને છે.

નોંધ

જનરલ સ્મટસ

જનરલ સ્મટસ જેઓ પોતાની એંશીમી વર્ષગાંઠ ઉજવ્યા બાદ તુરતજ ગંભીર રીતે બીમાર પડી ગયા હતા તેમણે આખા દેશને ચીંતામાં નાખ્યા હતા અને હીંદી કોમ પણ તેમાં સામેલ હતી જો કે તેમના રાજકીય વીચારો અને વલણ પ્રત્યે અમે મહત્વના મત ભેદ ધરાવીએ છીએ છતાં એક વ્યકિત તરીકે અમે તેમના પ્રત્યે ઉંડું માન ધરાવીએ છીએ હવે તેઓની તબીયત સુધારાપર આવવા લાગી છે એથી દેશની ખુશાલીમાં અમે સામેલ થઇએ અને તેમની તંદુરસ્તી, લાંબું આયુષ્ય અને સુખી જીવન માટે પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

મુર્ખાઓના સ્વર્ગમાં

ટ્રાંસપોર્ટ ખાતાના પ્રધાન મી. પી. ઓ. સાવર તરફથી ધારા સભામાં રજુ કરવામાં આવેલા રેલવે અને ગોદીઓની બોર્ડના વાર્ષીક રીપોર્ટમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે ગયે વર્ષે રેલવે સ્ટેશનો પર અને ટ્રેનોમાં દાખલ કરવામાં આવેલા ઇલાયદાપણાના ગોઠવણો એકંદરે સારૂં કામ કરી રહી છે અને લોકોની બહોળા પ્રમાણમાં તેને સંમતી મળી રહી છે.

સરકારની ઇલાયદાપણાની યોજનાને લોકોની બહોળા પ્રમાણમાં સંમતી મળી રહી છે એમ માની લેવું એ મુર્ખોના સ્વર્ગમાં વાસ કરવા જેવું છે. અમે સરકારને ખાત્રી આપવા ઇચ્છીએ છીએ કે જેઓને એ યોજના લાગુ પાડવામાં આવી રહી છે તેઓની લાગણીઓ ખળભળી રહી છે અને સમય આવતાં જવાળામુખી ફાટે તેમ તે ફાટી નીકળશે.

જાનવરની ચોરી માટે જડજે વખોડી કાઢેલી સખ્ત સજા

કેપટાઉનની ક્રીમીનલ સેશન્સમાં મી. જસ્ટીસ હર્બસ્ટાઇને જાનવરની ચોરી માટે થતી સખ્ત સજાઓ વીષે ટીકા કરી હતી. તેમણે કહ્યું કે જુના વખતનાં ઇગ્લાંડના કાયદા મુજબ એક ઘેંટાની ચોરીને માટે માણસને ફાંસીની સજા થતી હતી. આ સ્થિતિ આજે અહીં થઇ રહી છે, જે જોઇને મને જબરો આઘાત થાય છે. બે ફાર્મના કલર્ડ નોકરોને એક ઘેંટું અને એક ઘેંટાનું બચ્ચું ચોરેલું હોવાના ગુના માટે ખડા કરવામાં આવ્યા હતા. જડજે તાજની વતી હાજર થએલા મી. ક્રોગને પુછ્યું: આ માણસોને મારી સમક્ષ કેમ લાવવામાં આવ્યા છે? મેં 'તેઓનો આગલા રીપોર્ટ અને અગાઉ તેઓને સજાઓ થઇ છે એ જોયું છે. એકને ચાર વખત અગાઉ સજા થઈ ચુકી છે જેમાની પહેલી ૧૯૨૨ માં થઇ હતી. એક આરોપીની આગલા ગુનાની અસર પુરી કયારે થાય? શું તેણે ૧૯૨૨ માં ગુનો કર્યો તેની સજા ગારે તેને આજે કરવી? બીજાને અગાઉ આઠ વખત સજા થઈ છે જેમાંની પહેલી પાંચ ૧૯૨૨, ૧૯૨૫, ૧૯૨૭ અને ૧૯૨૯ માં થઈ હતી. આ બેમાંથી એકે કેસ મારી સમક્ષ લાવવાની હું જરાયે જરૂર જોતો નથી. હું જાણું છું કે જાનવરની ચોરીને ગંભીર ગુનો ગણવામાં આવે છે પરંતુ ખાતર પાડવા કરતાં તેને વધારે ગંભીર ગણવાનું હું કારણ જોતો નથી. છતાં આ દેશની નીતી જ એવી છે ત્યાં શું કરવું?

મી ક્રોગે કહ્યું આ લોકોને જાનવરની ચોરી કરવાનો રોગ થયો જણાય છે. ૧૯૨૯ માં એકને એક ઘેંટું ચોરવા માટે એક વર્ષની કેદની અને સાત ફટકાની સજા થઈ હતી. ઘેંટાની કીંમત શી. ૧૫ હતી. તેને અગાઉ પણ સજા થઇ હતી પરંતુ ત્યારે એક મરઘું ચોરવા માટે ૧૨ મહિનાની કેદની અને ૧૦ ફટકાની સજા થઇ હતી.

મી. ક્રોગે કહ્યું હું સજાનો બચાવ કરવા નથી માંગતો. જડજે કહ્યું: બચાવ? મને તો સાંભળીને જબરો આઘાત થઇ રહ્યો છે! આ લોકો તેઓના સારા નશીબે જ મારી પાસે આવેલા જણાય છે. એટલું કહી જડજે તેઓને ચાર મહિનાની કેદની અને નુકસાનીના પા. ૨–૧૦ ના દંડની અથવા ત્રણ અઠવાડીયાની વધુ કેદની સજા કરી.

બેથાલના ફારમરોને જડજની ધમકી

બેથાલ ડીસ્ટ્રીકટમાં ફાર્મરો તરફથી પોતાના નેટીવ નોકરો તરફ બતાવવામાં આવતી અમાનુષી વર્તણુક પર ટુંક સમયપર રેવરન્ડ માઇકલ સ્કોટે પ્રકાશ પાડયો હતો અને એથી ફાર્મરો ઘણા ઉશ્કેરાયા હતા. પરંતુ હમણાજ બનેલા બીજા એક કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના જડજ તરફથી આપવામાં આવેલી ધમકી પરથી જણાય છે કે તેઓએ હજુ તેઓની જુની રીત છોડી નથી. "હમણા હું તને કહું છું પરંતુ તે સાથે આખા બેથાલને અને દાર્ઈ ફેલ્ટ પરના પ્રત્યેક ફારમર, કહું છું કે જે પોતાના સરદારો પોતાની સત્તાને બતાવવાને ચાબુક રાખવા દે છે તેણે તેમ કરવું તુરતજ બંધ કરવું પડશે." બેથાલના એક ફારમર મેકસ હરશોવીટઝ અને તેના સરદાર આલબર્ટ થોમસ ઓલકર્સને પોતાના ફાર્મના નોકરોપર હુમલા કરેલા હોવાના ચાર ગુના માટે

સજા કરતાં જડજ પ્રેસીડન્ટ મી. જસ્ટીસ મેરીટઝે ઉપલા શબ્દો કહ્યા હતા. હરશોવીટઝને પા: ૧૦૦ નો દંડ અથવા ૭ મહિનાની કેદની સજા અને ઓલકર્સને પા. ૭૫ નો દંડ અથવા ત્રણ મહિનાની કેદની સજા કરવામાં આવી હતી. જુબાનીમાં જણાવ્યું હતું કે હરશોવીટઝે પોતાના સરદારને ચાબુકથી જરા ચમકાવવાની અને બરાબર કામ કરે તે જોવાની સુચના આપી હતી. જડજે કહ્યું કે કોઇ પણ માલીકને પોતાના નોકરને એ રીતે રાખવાનો હક નથી. એક ચોકીદારે જુબાની આપી હતી કે તેને નોકરોને કેમ્પાઉન્ડમાંથી ચાલ્યા જતા રોકવાને ચાબુક આપવામાં આવ્યો હતો. જડજે કહ્યું કે આ જો ખરૂં હોય તો તું મોટો ગુનો કરી રહ્યો છે. લોકોને ગોંધી રાખવાનું કામ ફકત રાજ્યનું જ છે.

બેથાલમાં પોતાના નોકરોને ચાલ્યા જતા રોકવાને પુરી રાખવાનો ફાર્મરો નો રીવાજ હોઇ આ ચુકાદાની બહોળી અસર થવા સંભવ છે.

પીરો કહે છે: એકેએક હિંદીને કાઢી મુકો

ક્રીનીખન (ટ્રાંસવાલ) માં સાઉથ આફ્રિકન પ્રોટેકશન મુવમેન્ટ નામની સંસ્થાની મળેલી કોંગ્રેસમાં ભાષણ કરતાં મી. ઓઝવોલ્ડ પીરોએ કહ્યું કે હીંદી સવાલનો ઉકેલ માત્ર એકજ છે અને તે એ કે એક હીંદી—પુરૂષ, સ્ત્રી અને બાળક—ને પોતાને વતન મોકલી દેવા. કોંગ્રેસમાં યુનીયનના સઘળા ભાગોમાંથી આવેલા ૧૩૦ પ્રતિનિધિઓ હાજર થયા હતા અને સાઉથ આફ્રિકન પ્રોટેકશન મુવમેન્ટ નામની સંસ્થાના આશ્રય હેઠળ મળી હતી. તેમાં નીચે પ્રમાણે ઠરાવો પસાર થયા હતા: ગ્રુપ એરીયાઝ બીલથી જણાવવામાં નહિ આવેલા હોય તેવા લત્તાઓમાં પણ હીંદીથી મીલકત મેળવી શકાશે નહિ. ગ્રુપ એરીયામાં દુકાનો તેવા લત્તાની સરહદ પર ખોલી શકાશે નહિ. હીંદ સાથે કોઇ પણ જાતની રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ નહિ ભરવી. સાઉથ આફ્રિકન પ્રોટેકશન મુવમેન્ટ જેવું આફ્રિકાન્સ ભાષામાં નામ "જુડ આફ્રીકાન્સે બેસકરમીંગ્સબેવેગીંગ" છે, તે એક સ્વતંત્ર સંસ્થા તરીકે રહેશે.

જાતીભેદ એ સા. આ. ના જીવન ની રીત છે

જાતીભેદ એ સાઉથ આફ્રિકામાં આપણા જીવનની રીત છે. સેનેટમાં પોપ્યુલેશન રેજીસ્ટ્રેશન બીલ પર બોલતાં મજુર પ્રધાન મી. સ્કુંમને આ શબ્દો કહ્યા હતા. તેમણે કહ્યું: આ બીલ ના સંબંધમાં સરકારનો કશો છુપો હેતુ નથી. આપખુદ રાજ્યની વાતો તદન નકામી છે.

સા. આ. ઇન્ડિઅન ઓરગનાઇઝેશને કરેલું પીટીશન

સાઉથ આફ્રિકન ઇન્ડિઅન ઓરગંનાઇઝેશન તરફથી ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ પાસ નહિ કરવા અને તે નહિ બને તો ઓરગનાઇઝેશનના પ્રતિનિધિઓને ધારા સભા સમક્ષ પોતાનો કેસ રજુ કરવા દેવાની વિનંતી કરનારૂં ધારા સભાને એક પીટીશન કર્યું છે જે, મીસીસ વી. એમ. એલ. બેલીંજર તરફથી ધારાસભાના પ્રમુખ સમક્ષ મંગળવારે રજુ કરવામાં આવ્યું હતું. પીટીશનમાં જણાવ્યું છે કે ઓરગનાઇઝેશનનો ઇરાદો બીલની વીગતોની ચર્ચા કરવાનો નથી પરંતુ ધારાસભાનું વિનયપુર્વક ધ્યાન ખેંચવાનો છે કે સાઉથ આફ્રિકાની તવારીખમાં આ પહેલીજ વાર ૧૯૧૪ ના સ્મટસ—ગાંધી કરાર અને ત્યાર બાદ થએલા બીજા કરારોથી રક્ષાયેલા સ્થાપિત લાભોપર હુમલો કરવામાં આવ્યો છે. બીલ માત્ર વેપારના હક્કોપર પ્રહાર કરે છે એટલુંજ નહિ પરંતુ હયાત વેપારો અને ઉદ્યોગોને ઉખેડી કાઢવાની સત્તા આપનારૂં છે. સાધારણ નાગરીકોને સામાન્ય કાયદાથી જે હક્કો મળે છે તે પણ હીંદીઓને નકારનારૂં છે. પીટીશન વધુમાં જણાવે છે કે ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ મુખ્યત્વે કરીને અથવા તો કેવળ સાઉથ આફ્રિકાના હીંદીઓની સામે ઘડવામાં આવેલું છે અને જાતીભેદ પર રચાયેલું હોઇ પરિવર્તન કરનારૂં છે અને બોકસબર્ગ, જરમીસ્ટન, બેનોની અને ક્રીડીડોર્પ, જે સાઉથ આફ્રિકાને કલંક લગાડનારાં છે, તેવાં લોકેશનો સ્થાપનારૂં થઇ પડશે. અંતમાં પીટીશન જણાવે છે કે બીલ યુનાઇટેડ નેશન્સ ના સ્વાતંત્ર્યના ખરીતાના પ્રાથમીક સીદ્ધાંતનો અને માનવસ્વાતંત્ર્યના ખરીતાનાં મુખ્ય સિદ્ધાંતોનો ભંગ કરનારૂં છે.

એપાટહેડ સ્કીમ કેવી રીતે કામ કરશે?

નાટાલના બે હીંદી વિદ્યાર્થીઓ ઇ. એ. લોખાટ અને એસ. કે નાયડુ, જેઓ જોહાનીસબર્ગની વીટવોટર્સરેન્ડ યુનીવર્સીટીમાં અભ્યાસ કરી રહ્યા હતા તેમને કમીશનર ઓફ એશીયાટીક એફેર્સ તરફથી સુચવવામાં આવ્યું છે કે જુન તા. ૩૦ મી સુધીમાં તેઓએ ટ્રાંસવાલ છોડી ચાલ્યા જવું. નાટાલ ઇન્ડિઅન યુથ કોંગ્રેસે આનો વીરોધ કર્યો છે અને જણાવે છે કે આ રીતે સરકાર જે યુનીવર્સીટીઓ વિદ્યાભ્યાસ માં સેગ્રેગેશનની નીતીમાં માનતી નથી તેમાંથી હીંદીઓને દુર કરવા માગે છે. કોંગ્રેસે ડો. ડોંગીસને તાર કરી જણાવ્યું છે કે ન્યાય અને જાતીય એખલાસ ખાતર વિદ્યાર્થીઓની પરમીટ ની મુદત વધારી આપવા વિનંતી કરે છે.

હિંદીઓના શિક્ષણપર નાટાલના એમ. પી. સી.

નાટાલ પ્રાંતિક કાઉન્સીલમાં ડંડીના નેશનલીસ્ટ મેમ્બર મી. ડી. જે. પોટગીટરે જણાવ્યું હતું કે નાટાલમાં હીંદી કોમના નેતાઓ આ પ્રાંતે હીંદી બાળકોના શિક્ષણ માટે જે કરેલું છે તેને માટે ચાલુ કૃતઘ્નતાની લાગણી વ્યકત કરી રહ્યા છે અને કાદવ છાંટયા કરે છે તેને માટે તેને ચેતવણી આપવી ઘટે છે.

મી. પોટગીટરે કહ્યું કે હીંદી સવાલ સુધરેલા લોકોની માફક હાથમાં લેવાની જરૂર છે પરંતુ તે સાથે પરિસ્થિતીનો ખ્યાલ પણ કરવો જોઇએ. તેમ છતાં હીંદી બાળકોનું શિક્ષણ સુધારવા માટે આ પ્રાંતે ભૂતકાળમાં એટલું બધું કરેલું હોવા છતાં કૃતઘ્નતા દર્શાવી રહ્યા છે. કેનીયા અને નોર્થ રોડેસીયામાં શું બની રહ્યું છે એ મેં જોયું છે. પશ્ચિમ સુધારાના પાયાપર જે લોકો આ પ્રમાણે પ્રહાર કરી રહ્યા છે તેઓને ચેતવણી આપવામાં આવવી જોઇએ. ખ્રીસ્તી ધર્મનો અર્થ જો એવો થતો હોય કે હીંદીઓને કેળવણી આપીને અને તેનો ઉપયોગ આપણી વિરૂદ્ધ કરવા દઇને એક જાતી તરીકે આપણે આત્મઘાત કરવો તો હું કહીશ કે હું ખ્રીસ્તી ગણાવા નથી માંગતો.

એક શ્વાસમાં મી. પોટગીટર કહે છે કે નાટાલ પ્રાંતિક કાઉન્સીલે હીંદી બાળકોનાં શિક્ષણને માટે ઘણું કરેલું છે અને બીજા શ્વાસે કહે છે કે હીંદી ઓને શિક્ષણ આપીને એ શીક્ષણનો અંગ્રેજોની સામે ઉપયોગ કરવા દેવામાં તે માનતા નથી. દરમીયાનમાં ત્રીસ હજાર ઉપર હીંદી બાળકો શીક્ષણના સાધનો વીનાના છે અને સેંકડોને ઉચ્ચ શીક્ષણને માટે કશી સગવડ નથી. તેમ છતાં હીંદીથી ફરિયાદ કરી નહિ શકાય. જો કરે તો તેનાપર કૃતઘ્નતાનો આરોપ મુકાય!

ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ

૬૧ વિરૂદ્ધ ૬૯ મતે પાસ થએલું બીજું વાચન

ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ મે તા ૩૦ મી ના બુધવારે પાર્લામેન્ટમાં ૬૧ વિરૂદ્ધ ૬૯ મતે પાસ થઇ ગયું. બીલ પાસ કરવા અગાઉ તેની અદાલતી તપાસ કરવાનો યુનાઇટેડ પાર્ટીનો સુધારો અને જેઓને પોતાની મીલકતો છોડી જવી પડે તેઓને નુકસાની આપવાનો મજુર પક્ષનો સુધારો બીલપરની ચર્ચાના વખતપર કાપ મુકવામાં આવ્યા થી મત ગણત્રી વગર પડતા મુકવામાં આવ્યા.

ડૉ. મલાનનું ભાષણ

ચર્ચા દરમીયાન ડૉ. મલાને કહ્યું કે ઓપોઝીશન બાજી બહુ જલદી રમીને વર્ણભેદના સવાલપર તે ગુમાવી રહ્યા છે, કેમકે તેઓનો આધાર દેશના બીન ગોરાઓપર રહ્યો છે અને તેઓ જાણે છે કે ગોરાઓ, આફ્રીકાનરો તેમજ અંગ્રેજો—મોટી બહુમતીમાં એપાર્ટહેડ ના પક્ષમાં છે. ગોરાઓ વસવાટના ઇલાયદા લત્તા માગે છે.

ઇલાયદાપણાની અને તે પણ ખાસ કરી વસવાટના ઇલાયદાપણાની નેશનલીસ્ટ પાર્ટીની નીતી ઘણા વર્ષથી ચાલતી આવેલી છે. બીજી તરફથી ઓપોઝીશન બે ખુરશીની વચ્ચે બેસવા નો પ્રયત્ન કરી રહ્યા હતા જે બહુ કઢંગી સ્થિતિ હતી કેમકે તેની વચ્ચે પડી જવાની અનિવાર્ય દહેશત રહેતી હતી.

તેમણે કહ્યું, હું માનું છું કે ઓપોઝીશનના મોટા ભાગના સભ્યો સિદ્ધાંતની બાબતમાં સરકારના પક્ષમાં છે અને સરકાર પક્ષના જેટલીજ તેઓને ખાત્રી છે કે ઇલાયદાપણાની નીતી એજ ખરી નીતી છે.

વડા પ્રધાન ચાળીસ મીનીટ બોલ્યા બાદ તેમને વધુ વખત આપવામાં આવે એવી દરખાસ્ત મુકાતાં નેટીવોના પ્રતિનિધિ મી સેમ કહાને વીરોધ ઉઠાવ્યો તેથી તેમને વધારે વખત આપવામાં નહિ આવ્યો.

યુનાઇટેડ પાર્ટીના ડૉ. સ્ટીનકાંપે કહ્યું, ઓપોઝીશન વસવાટ અને સામાજીક ઇલાયદાપણાના સો એ સો ટકા પક્ષમાં છે, અને આર્થીક ઇલાયદાપણું જેટલે દરજ્જે તે વ્યવહારૂ રીતે બની શકે તેટલે દરજ્જે તેના પક્ષમાં છે. ગયે વર્ષે ઓપોઝીશને વર્ણભેદના સવાલની ચર્ચા બીનપક્ષી કરવાની વડા પ્રધાનની માગણી નહિ સ્વિકારી તે એટલા માટે કે તે એપાર્ટહેડ. એટલે કે બધીજ વસ્તુમાં ઇલાયદાપણાની નીતીના ઉપર રચાયેલી હતી, અને તેમ થાય તો, સાઉથ આફ્રીકા એકટની નેટીવોના ખાસ હકો સુરક્ષીત રાખનારી કલમો, જે પાર્લામેન્ટની બેત્ર તૃતાંશ બહુમતી સીવાય બદલી નહિ શકાય, એ તેના વીના બદલવામાં આવતી હતી.

મીસસ વી. એમ. એલ. બેલીંજરે કહ્યું, હું ફરજીયાત સેગ્રેગેશનની બીલકુલ વીરૂદ્ધ છું. નાટાલમાં હીંદીઓને લગતા કાયદામાં તે દાખલ કરવામાં આવ્યું ત્યારે તેના સિદ્ધાંત સામે મેં વાંધો ઉઠાવ્યો હતો. હું તેને સાઉથ આફ્રીકાની શાંતી, પ્રગતી અને સુરક્ષિતતાને જોખમકારક માનું છું.

પ્રધાને કહ્યું હતું કે જાતી જાતી વચ્ચેનો સંપર્ક ઓછો કરવાથી તેઓ વચ્ચે એખલાસ વધશે, નેટીવો અને અંગ્રેજો વચ્ચેનો સંપર્ક તો તદન

ઘટાડી દેવામાં આવ્યો છે, તેમ છતાં તેઓ વચ્ચેની લાગણી કદી નહિ હતી તેવી ઉશ્કેરાઈ રહી છે.

હીંદીઓ, જેઓની સંખ્યા માત્ર અઢી લાખની છે તેઓની આ બીલ આર્થીક પાયમલી કરનારૂં થઇ પડશે, આ બીલનો આખો હેતુજ હીંદીને મારી નાખવાનો છે અને અંતે એજ કરશે.

યુનાઇટેડ પાર્ટીના પાઇનટાઉનના મેમ્બર મી. એ. હોપવેલે કહ્યું કે મેં તપાસ કરી તેપરથી મને સંતોષ થયો છે કે ડરબનના લોકોનો સામાજીક અને વસવાટ સંબંધી ઇલાયદાપણા વિષે ભલે ગમે તે મત હોય પરંતુ આ બીલ પાસ કરી દેવાને ખાતર તેઓ દરેક દરેક સિદ્ધાંતનો ભોગ આપી દેવા તઇયાર નથી. ડરબનની સીટી કાઉન્સીલના ડેપ્યુટેશને પ્રધાનની મુલાકાત લીધેલી તેના દ્વારા સીટી કાઉન્સીલને જાણવામાં આવ્યું હતું કે આ બીલ માત્ર નાટાલના હીંદીઓ સાથેજ સંબંધ ધરાવનારૂં છે,

પ્રધાન: એ તમે / ક્યાંથી લાવ્યા?

મી. હોપવેલે કહ્યું પ્રધાને ડરબન સીટી કાઉન્સીલને પોતાના સુધારાઓની દરખાસ્તો છાની રાખવા કહ્યું હતું.

પ્રધાન: એ ખરૂં નથી.

અહિ ચર્ચાના વખતપર ના કાપના ઠરાવ મુજબ મી. હોપવેલનું ભાષણ અટકાવવામાં આવ્યું અને ઓપોઝીશનની સુધારાની દરખાસ્ત વખતના અભાવે પડતી મુકાઇ. મી. હોપવેલને માત્ર ત્રણજ મીનીટ બોલવાને મળી.

ડા. ડાંગીસનો જવાબ

મુલ્કી પ્રધાન ડા. ડોંગીસે જવાબ આપતાં જણાવ્યું કે ઓપોઝીશનની દરખાસ્ત અને તેના સભ્યોના ભાષણો તેની ભુતકાળની નીતીથી તદ્દન વિરૂદ્ધ હતાં. એ વિચિત્ર વસ્તુ છે કે જે લોકો એક સિદ્ધાંત સ્વીકારતા હોય તેઓએ સીદ્ધાંત વાળાં બીલનો વીરોધ કરે.

યુનાઇટેડ પાર્ટીના ઘણા એક સભ્યો વખતો વખત કહેતા આ યા છે કે વસવાટનું ઇલાયદાપણું દાખલ કરવું એ બીન-ગોરાઓને અન્યાય કરવા જેવું છે.

વસવાટ અને સામાજીક ઇલાયદા-પણું જો યુનાઇટેડ પાર્ટીની સ્વિકારાયેલી નીતીજ હોય તો તેનો અર્થ એ થયો કે બીન-ગોરાઓને અન્યાય થવા દેવો એ એ પાર્ટીની સ્વીકારાયેલી નીતી છે. નાટાલમાં કોઇ પણ સ્થળે યુરોપીયન કે એશીયાટીકને માટે તદ્દન ઇલાયદા જ લતા નહોતા છતાં નાટાલમાં જે કર્યું તે કરવાને યુનાઇટેડ પાર્ટી તઇયાર હતી કેમકે હીંદીઓ મતાધિકાર ભોગવતા નહોતા. કેપમાં તેઓએ વર્તુ કરવા તઇયાર નહોતા કેમકે કેપના કલર્ડો મતાધીકાર ભોગવતા હતા.

૧૯૪૩માં યુનાઇટેડ પાર્ટીની સરકારે કલર્ડ એડવાઇઝરી કાઉન્સીલને ખાત્રી આપી હતી કે ફરજીયાત સેગ્રેગેશન દાખલ કરવામાં નહિ આવે. હવે યુનાઇટેડ પાર્ટી કહે છે કે ફરજીયાત સેગ્રેગેશનની જરૂર વીષે તપાસ કરવા તેઓ એક કમીશન નીમવાના પક્ષમાં છે.

મી. સ્ટ્રાઉસે ચર્ચા દરમીયાન જણાવ્યું હતું કે બીલનાં સીદ્ધાંતનાં સંબંધમાં બે મત છેજ નહિ. બીજી તરફથી યુનાઇટેડ પાર્ટીના કાસલના મેમ્બર મી. બ્લુમબર્ગે ખુલ્લી રીતે બીલનો વીરોધ કર્યો હતો કેમ કે તેમાં ફરજીયાત સેગ્રેગેશનનો સિદ્ધાંત રહેલો છે. યુનાઇટેડ પાર્ટીમાં એવાં તત્વો છે કે જેને સંતોષ આપીજ શકાતો નથી.

કેપમાં બીન-ગોરાઓનો પ્રવેશ એટલો સખ્ત થઇ ગયો હતો કે ૨,૫૦,૦૦૦ ની સહીઓનું પીટીશન તેની સામે પાર્લામેન્ટમાં રજુ કરવામાં આવ્યું હતું. એ પીટીશનપર ઘણા અંગ્રેજોની સહીઓ હતી જેમાં કદાચ ઓપોઝીશનના સભ્યોની પણ હશે.

કહેવામાં આવ્યું છે કે સેગ્રેગેશનમાં સ્થાપિત હકોને હરકત થશે. અમુક ગંદકી વાળા લત્તાઓ દુર કરવા અને શહેરની વધારે સારી ગોઠવણી કરવા ખાનગી જમીનો ખાલી કરાવવાની રીત સ્વીકારવામાં આવેલી છે. આ બીલમાં તેવું કરવામાં આવ્યું નથી: બીન-હકદાર માણસોને પોતાની મીલ્કત વેચી દેવાની છુટ આપવામાં આવી છે અને તેને માટે મુદત આપવામાં આવી છે.

સટ્ટા થતા અટકાવવાને બદલો આપી મીલ્કત લઇ લેવાનું જાણી કરીને છોડી દેવાયું છે.

બીલ સ્થાવર મીલ્કતની બજારને જોખમકારક છે એવી દલીલો બીલને વીષે ગેર સમજુતીના કારણે થઇ રહી છે. શહેરના લત્તાઓમાંની લગભગ ૮૦ ટકા મીલ્કતો યા તો મોટે ભાગે યુરોપીયન લત્તામાં અથવા બીન યુરોપીયન લત્તાઓમાં આવેલી છે. એટલે તેને તેવી જાહેર કરવી એ તો માત્ર વિધિનો જ સવાલ છે.

કોઇ પણ અમુક સ્થિતિના લત્તામાં સ્થાવર મીલ્કતની કીંમત ઘટી જવી એ તો વેપારનું એક સાધારણ જોખમ છે જ્યાં કોઇ મીશ્ર લત્તામાં નાણા રોકાયા હશે ત્યાં રોકનારે આંખો ઉઘાડી રાખીનેજ અને મીલ્કતની કીમત ઘટી જવાના જોખમનો પુરો ખ્યાલ કરીનેજ રોકેલા હશે.

હીંદ અને પાકીસ્તાનને જેટલું એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર બીલથી લાગ્યું હતું તેના કરતા આ બીલથી દુઃખ લાગવાનું ઓછું કારણ છે બલ્કે કંઈ કારણ નથી, કેમકે આ બીલ દરેકને લાગુ પડે છે.

પ્રધાને કહ્યું કે હીંદ અને પાકીસ્તાનના પ્રતિનિધીઓ સાથે માર્ચમાં કેપટાઉનમાં કોન્ફરન્સ મળી ત્યારે તેઓના લીડરોને તેમણે બીલના સિદ્ધાંતથી વાકેફ કર્યા હતા. બીલ તેઓને અણુ જાણ્યું નહોતું.

મી. સલીવાન અને મી. હોપવેલે દર્શાવેલો મત એ ડરબનના લોકોનો મત છે એવી જો મને ખાત્રી થાય તો બીલમાંથી ડરબનને બાતલ કરવાને મને બહુ જ લાલચ થઇ જાય. પરંતુ મને ખાત્રી છે કે તેઓનો મત એ ડરબનના લોકોનો મત નથી. ડરબન સીટી કાઉન્સીલ અને મી. એ. એચ. જે. ઇટનના મતને હું ડરબનના લોકોના મત તરીકે વધારે સ્વીકારી શકું છું. (મી. સલીવને કહ્યું હતું કે નાટાલને આ બીલની જરૂર નથી. મી. ઇટને કહ્યું હતું કે હું બીલનો સ્વીકાર કરૂં છું કેમકે એ ખરી દિશાએ પગલું લેનારૂં છે. તેનો અમલ ન્યાયપણે થવો જોઇએ અને જેને લાગુ પડનાર છે તેઓને મુશ્કેલી નહિ પડે તેને માટે કેટલાક સુધારાની જરૂર છે.)

ડરબન સીટી કાઉન્સીલના ડેપ્યુટેશને મારી સમક્ષ દરખાસ્તો મુકી તેમાં કશું છાનું નહોતું. ડેપ્યુટેશનના લીડર મી. બોઇડે જાતેજ કેપટાઉન આવ્યા ત્યારે અખબારોને મુલાકાત આપી હતી. ડેપ્યુટેશન મને મળ્યું ત્યાર બાદ અખબારો મારી મુલાકાતે આવ્યા હતા. મેં તેઓને ડેપ્યુટેશન પાસે મોકલ્યા હતા. એ વખતે મી. બોઇડે નીવેદન કર્યું હતું.

પ્રધાને કહ્યું કે વસવાટના ઇલાયદા લત્તા સ્થાપવા એ બીન-ગોરાઓને ગેર-લાભકર્તા છે એ વસ્તુનો હું સદંતર ઇન્કાર કરૂં છું. કેટલાક બીન-ગોરાઓને બીજાના પગપેસારા સામે તે સુરક્ષિત રાખનારૂં થઇ પડશે.

કલર્ડોના શિક્ષિત વર્ગોને માટે તે પોતાના જાતભાઇઓની સેવા કરવાની અને તેઓને દોરવણી આપવાની તક આપનારૂં છે.

ડા. ડોંગીસે કહ્યું કે આ બીલનો અમલ ન્યાયથી કરવામાં આવશે. સાઉથ આફ્રિકામાં કોઇ પણ નીતી ન્યાયપર રચાયેલી નહિ હોય તે સફળ ન થઇ શકે. સરકારનો બીલનો અમલ ન્યાયથી કરવાનો સંપુર્ણ ઇરાદો છે અને હું આશા રાખુ છું કે એ બાબતમાં ઓપોઝીશન બીન-ગોરાઓમાં શંકાના બીજ નહિ રોપે.

[બાદ બીલનું બીજું વાંચન ૬૧ વિરૂદ્ધ ૬૯ મતે પાસ થઇ ગયું હતું.]

હીંદીના શિક્ષણપર એડમીનીસ્ટ્રેટર

નાટાલ પ્રાંતીક કાઉન્સીલમાં ગયા મંગળવારે એડમીનીસ્ટ્રેટર મી. ડી. જી. શેપ્સટને હીંદીઓના શિક્ષણને પ્રાંતીક સરકારે ટેકો આપવા વીવેચન કર્યું હતું. તેમણે કહ્યું કે હીંદીઓના શીક્ષણપર ખરચવામાં આવતી રકમમાં પા. ૭૩,૦૦૦ નો વધારો સુચવવામાં આવ્યો છે એ કેટલાક સભ્યોને ફેરયું નથી એ વધારાની વીગતો તપાસતાં હું જોઉં છું કે પા ૬૦,૦૦૦ તો પગારોના વધારામાં અને રહેણીના ખરચાની રકમો અને એવા બીજા ખરચમાં વપરાવાના છે, કે જે આમે વાપરવા પડતજ. સભ્યોએ પોતાની અંગત-લાગણીઓથી દોરવાઇ જવું નહિ જોઇએ

હું જાણું છું કે ઘણા સભ્યો આ બાબતમાં ઉગ્ર વીચારો ધરાવે છે. પરંતુ તેઓએ શાંતતાથી વીચાર કરવો ઘટે છે આજે પ્રાંતમાં ૩૦,૦૦૦ હીંદી બાળકો શીક્ષણના સાધન વીનાના છે.

હીંદીઓના શીક્ષણના સવાલને સરકાર પહોંચી વળી નથી શકતી તેનું કારણ એ છે કે, પ્રથમ તો તેઓને ઘટતું શીક્ષણ આપવાને પુરતા તાલીમ પામેલા શીક્ષકો નથી. અને બીજું હીંદી કોમનાં જન્મ પ્રમાણ આશ્ચર્યકારક છે. આ બે વસ્તુઓથી સરકારને ઘણી મુશ્કેલી આવી રહી છે.

પરંતુ એવી વલણ લેવી કે હીંદી નેતાઓ અમુક વીચારો ઘણી ઉગ્ર રીતે ધરાવે છે તેથી જેઓના માબાપો સારા હશે તેઓના હજારો બાળકોને દંડવા એ હું ધારૂં છું કે જુલમજ ગણાય.

આપણે જો સુધારેલા અને ખ્રીસ્તી કહેવડાવતા હોઇએ તો આપણાથી એવી વલણ નજ લઇ શકાય. વળી કેપટાઉનના કરાર, જેમાં આ દેશના હીંદીઓની ઉન્નતી કરવાની વાત છે, તેની હેઠળની જવાબદારીઓમાંથી પણ આ પ્રાંતથી છટકી નહિ શકાય.

હીંદીઓના શીક્ષણ સંબંધી મેં તપાસ કરેલી છે તે પરથી મને જણાવતાં સંતોષ થાય છે કે આ પ્રાંતે એ બાબતમાં પોતાનો ભાગ સારો ભજવ્યો છે.

સ્કુળ દ્રષ્ટિએ જોતાં, નેતાઓના રાજકીય વીચારોના કારણે જો હીંદીઓને અશિક્ષિત રાખવામાં આવે તો એ નીરક્ષરતા, અજ્ઞાનતા, બાળકોમાં ગુના અને રોગોને ઉત્તેજન આપવા જેવું થાય. અને તો પછી કર ભરનારાઓને બીજી રીતે તેના પરિણામો સહેવાં પડે. મી. શેપ્સટને કહ્યું કે આ વધારો હીંદીઓના બહુ અવાજ કરનારા નેતાઓને શાંત પાડવાને કરી આપવામાં આવ્યો છે એ સુચનામાં કશું વજુદ નથી. સરકારને જરૂરી જણાયો છે તે મુજબજ વધારો કરવામાં આવ્યો છે.

એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર લોઝ એમેન્ડમેન્ટસ કમીટીઓનો રીપોર્ટ

જેના આધારે ૩૫ એરીયાઝ બીલ ઘડાયેલું જણાય છે

એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર લોઝ એમેન્ડમેન્ટસ કમીટીઓના સંયુકત રીપોર્ટમાંથી કેટલાંક તારણો ૩૫ એરીયાઝ બીલનું બીજુ વાંચન થવાનું હતું તેને આગલે દિવસે પાર્લામેન્ટ સમક્ષ રજુ કરવામાં આવ્યા હતાં. એ રીપોર્ટમાં એવી ભલામણ કરવામાં આવી હતી કે ૧૯૪૬ ના એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એકટના બદલામાં આખાં યુનીયનને લાગુ પડનારો વધારે બહોળો કાયદો લાવવામાં આવવો જોઇએ. રીપોર્ટ જણાવે છે કે આ સવાલ રાષ્ટ્રીય છે અને તેને આખા દેશમાં એક સરખી રીતે હાથમાં લેવો જોઇએ. રીપોર્ટની કેટલીક વિગતો ટુંકમાં ગયા અંકમાં અપાઇ ચુકી છે. વાચકોની જાણને માટે અહિ વધારે વિસ્તારથી આપીએ છીએ. કમીટીઓ સમક્ષ આપવામાં આપેલી જુબાનીઓની સામાન્ય વલણ મોટે ભાગે સ્થાવર મીલ્કતની માલીકી અને વસવાટ અને વેપાર અને ઉદ્યોગ ના સંબંધમાં વસતીના ચારે વર્ગો (યુરોપીયનો, નેટીવો, એશીયાટીકો અને કલર્ડો) ને ફરજીયાત ઇલાયદા વાડાઓ માં મુકવાની હતી.

નાટાલની કમીટીમાં મી. ડી. એસ. વાનડર મરવે (લેન્ડ ટેન્યુર એડવાઇઝરી બોર્ડના પ્રમુખ) પ્રમુખ તરીકે હતા અને મી. ડબલ્યુ. જે. મેક કેનઝી, કે. સી. (નાટાલના એટરની-જનરલ) સભ્ય હતા.

ટ્રાંસવાલની કમીટીના મી. ડી. એસ. વાન ડર મરવે, પ્રમુખ, અને મી. રાઇલ મેસન (જોહાનીસબર્ગના ચીફ મેજીસ્ટ્રેટ) સભ્ય હતા.

૧૯૪૬ ની સાલની શરૂઆત દરમીયાન મી. જી. એફ. ડી. વોસ હુગો (લેન્ડ ટેન્યુર એડવાઇઝરી બોર્ડના સભ્ય) ને બન્ને કમીટીમાં વધારાના સભ્ય તરીકે લેવામાં અને એકટીંગ ચેરમેન બનાવવામાં આવ્યા હતા. પાછળથી તેમને સભ્ય અને કમીટીઓ ના વાઇસ-ચેરમેન બનાવવામાં આવ્યા હતા.

કમીટીઓ ૧૯૪૮ ના નવેમ્બરમાં મુલ્કી પ્રધાન ડો. ડોંગીસ તરફથી નીમવામાં આવી હતી.

રીપોર્ટ જણાવે છે કે ભલામણ ઘણોજ મહત્વનો નિર્ણય દર્શાવનારી અને ખાસ કરી એશીયાટીકો તરફથી તેનો સખ્ત વીરોધ થવાનો સંભવ હોવાથી ભુતકાળમાં એશીયાટીક સવાલ ની તપાસ કરનારાં કમીશનો સમક્ષ કેવી જુબાનીઓ અપાઇ હતી અને કેવા ઇલાજો સુચવાયા હતા એ તપાસવું વાજબી જણાયું હતું.

પ્રજામત

ખાસ કરી સામાન્ય સવાલપર યુરોપીયન પ્રજામત શું હતો એ તપાસવાનો હેતુ હતો અને આ કમીટીઓ સમક્ષ અપાયેલી જુબાનીઓના જેવો હતો કે નહિ એ જોવાનો હતો. અને જો હોય તો, ફરજીયાત સેગ્રેગેશનને માટે સતત આગ્રહ રાખનાર એક પક્ષ તેમાં હતો કે નહિ, એ જોવાનો હતો. તપાસે કેટલીક નોંધ જાણવામાં આવેલી હકીકતો પ્રકાશમાં આણેલી છે અને કમીટીઓને તે પરથી સંતોષ થયો છે કે, તેની સમક્ષ અપાએલી જુબાનીને લગભગ એશીયાટીક સવાલ ઉભો થયો ત્યારથી નાટાલ તેમજ ટ્રાંસવાલમાં અપાતી આવેલી એવી જાતની જુબાનીનો પુષ્કળ ટેકો મળેલો છે. બન્ને કમીટીઓ સમક્ષ અપાયેલી જુબાનીનો મુખ્ય મુદ્દો રીપેટ્રીએશન છે, અને જો એ ન થાય તો ફરજીયાત સેગ્રેગેશન છે. ટ્રાંસવાલમાં એ મુદ્દો ઘણોજ સ્પષ્ટ રીતે મુકવામાં આવ્યો હતો.

સાઉથ આફ્રીકન ઇન્સ્ટીટયુટ ઓફ રેસ રીલેશન્સ તરફથી વીરોધી સુર કાઢવામાં આવ્યો હતો. તે સિવાય, ટ્રાંસવાલમાં અપાયેલી જુબાની, પ્રજાના ચારે વર્ગોને એક બીજાથી સંપુર્ણ રીતે ઇલાયદા રાખવાના પક્ષમાં છે.

જે લત્તાઓમાં પ્રવેશ થએલો છે તે લત્તાઓને સાફ કરવાના સવાલનો ઉકેલ લાવવાને સામાન્ય સુચના એવી થઇ છે કે જેઓને કાઢવાના છે તેઓને અમુક ચોકસ વખત આપવામાં આવવો જોઇએ.

એશીયાટીકો વીરૂદ્ધ લાગણી

ખાસ કરી વેપારના સવાલપર યુરોપીયનોમાં એશીયાટીકો વીરૂદ્ધ લાગણી વધારે સખ્ત થઈ હોવાનું જણાયું હતુ.

ટ્રાંસવાલમાં અપાયેલી જુબાનીમાં એક તદન નવી વસ્તુ બહાર આવી છે, તે એ છે કે, એશીયાટીકોને જમીનની માલીકી બીલકુલ ધરાવવા દેવી જ નહિ જોઇએ, કેમકે, એથી રીપેટ્રીએશનની શકયતાને હરકત આવશે.

દલીલ એવી કરવામાં આવે છે કે જમીનની માલીકીથી એશીયાટીકોનો પગ એવો ખુંચી જશે કે રીપેટ્રીએશનને માટે તેને ઉખેડી નહિ શકાય.

બીજી તરફથી આ વીચાર રજુ કરનાર સાક્ષીઓની, વેપારની બાબતમાં એશીયાટીકો વિરૂદ્ધ લાગણી ઘણીજ ઉશ્કેરાયેલી છે. પરંતુ તેઓ એ નથી જોતા જણાતા કે તેઓની મુડી જમીન માલીકીમાં રોકાયેલી નહિ હોય તો ઘણોજ સંભવ છે કે તેનો ઉપયોગ વેપારની હરીફાઇમાં કરવામાં આવશે અને એ વસ્તુ વેપારના સવાલને ઉગ્ર બનાવનારી થઇ પડશે.

રીપોર્ટ જણાવે છે કે નાટાલમાં અપાએલી જુબાની પણ પ્રજાના ચારે વર્ગો માટે ઇલાયદા લત્તાઓ સ્થાપવાની અને ચારે વર્ગોને ફરજીયાત પોતાના લત્તાઓમાં મુકવાની સર્વાનુમતે તરફેણમાં છે.

નાટાલની જુબાનીમાં એક ખાસ વસ્તુ બહોળા પ્રમાણમાં એ જણાવવામાં આવી છે કે કલર્ડ લોકોને પણ કાયદાના અંકુશ હેઠળ લાવવામાં આવવા જોઇએ.

રીપોર્ટ વધુમાં જણાવે છે: "આ ઇલાયદાપણું લાવવાની રીતના સંબંધમાં નાટાલની જુબાની પણ મોટે ભાગે એજ મત દર્શાવનારી છે કે તેમ કરવાને અમુક ચોકસ મુદત ઠરાવવી જોઇએ.

નાટાલની જુબાનીમાં ખાસ વધારે એ છે કે, કાયદો કેપને પણ લાગુ પાડવાની તેમાં માગણી કરવામાં આવી છે, અને એ મુદ્દો લાવવામાં આવ્યો છે કે, એશીયાટીક સવાલ આખા દેશને લાગુ પડનારો છે અને તેથી તેને વીષે આખા દેશની સમાન નીતી હોવી જોઇએ, બલકે, પરંપરાથી ચાલતી આવેલી ઇલાયદાપણાની જ હોવી જોઇએ.

દારૂની અને એકથી વધુ પત્નીની બંધી!

નાટાલની જુબાનીમાં બે વધુ જાણવાજોગ મુદ્દા લાવવામાં આવ્યા છે, તે એ છે કે, એશીયાટીકોને દારૂ પીઠાંની બહાર પીવા લઇ જવા દેવામાં આવવો નહિ જોઇએ અને એક કરતાં વધુ પત્ની કરવાની બંધી થવી જોઇએ.

એક પછી એક સરકારોએ પ્રજામતને ધ્યાન નહિ આપ્યું અને એ ધોરણે કાયદા નહિ ઘડયા અને છેવટે સ્થિતિ એવી ગંભીર બની કે ૧૯૩૯ અને ૧૯૪૩ માં વચગાળાની મુદતને માટે ખાસ કાયદો લાવવો પડયો."

રીપોર્ટ કહે છે. સાઉથ આફ્રીકામાં એશીયાટીક સવાલની તવારીખમાં આ કદાચ સૌથી વિશેષ ચકીત કરનારી હકીકત ગણાય.

આ બાબતમાં સંબંધ ધરાવનારી બીજી એક બાબત છે જેને વીષે ધ્યાન ખેંચવું, અમને લાગે છે કે, લાભદાયી થઇ પડશે: તે એ છે કે. એશીયાટીક સવાલપર શરૂઆતથી જ ગોરી વસ્તીના બન્ને વર્ગો તરફથી એક સરખોજ મત દર્શાવાતો આવેલો છે.

નાટાલમાં બ્રીટીશ સંસ્થાનીકોએ આ સવાલપર પોતાની સ્થિતિ લીધી હતી જ્યારે ટ્રાંસવાલ અને ફ્રી સ્ટેટમાં વુરટ્રેકરો અને તેમનાં સંતાનોએ હીંદીઓના સંબંધમાં પોતાની ચોક્કસ સ્થિતિ લીધી હતી.

ફ્રી સ્ટેટ, જે એકજ પ્રદેશ છે કે જ્યાં પરદેશની દખલગીરીથી સરકાર મુકત છે, ત્યાં એ બાબતનો તાકીદે સંતોષકારક ઉકેલ લાવી દેવાયો હતો.

નાટાલ અને ટ્રાંસવાલમાં મુળથી કેળવાયેલી વલણ ચાલુ રહી અને તેનું જોર વધવા લાગ્યું અને છેવટે ૧૯૧૦ ની સાલમાં યુનીયન સ્થપાયું ત્યારે લોકમત જુદા હતા તે એક થઈ ગયો.

જાહેર અખબારોમાં એવું વાંચવાનો વખતોવખત અનુભવ થાય છે કે રીપેટ્રીએશન અને ફરજીયાત સેગ્રેગેશન ના જેવા વિચારોને, પ્રજામાં રહેલી દ્વેશ બુદ્ધિનું પરિણામ ગણી કાઢવામાં આવે છે. અને જ્યાં સુધી પ્રજામાંથી એ નીકળી નહિ જાય ત્યાં સુધી દેશમાં જાતી જાતી વચ્ચેના સંબંધના સવાલો માં ખરી પ્રગતી થઇ શકવાની નથી.

ભુતકાળમાં એશીયાટીક સવાલપર કાયદા ઘડનારાઓની કદાચ એવી બહોળી માન્યતા હશે કે, આ બાબતમાં પ્રગતી થઇ શકે તે પહેલાં લોકોના દ્રઢ થએલા મતમાં ફેરફાર થવો જોઇએ. પરંતુ અમારી સમક્ષ આપવામાં આવેલી જુબાની પરથી અમારે એવા મતપર આવવું પડયું છે કે સત્યનિષ્ઠ, પ્રમાણિક અને બુદ્ધિશાળી લોકો, જેઓનું રોજીંદુ જીવન અને ફરજો તેઓને એશીયાટીક સવાલ વીષેની નમ્ર વસ્તુસ્થિતિના નિકટ સમાગમમાં આણે છે તેઓ એવી કશી માન્યતા ધરાવતા નથી.

ખરા ભરોસાપાત્ર મતની આજ લોકો પાસેથી આશા રાખી શકાય, અને અમારા મત પ્રમાણે, ખોટા રાજકીય સિદ્ધાંતોને એશીયાટીક સવાલપર બોલવાની જેઓ ખરી લાયકાત ધરાવે છે, તેઓના મતની ઉપરવટ થઇ જવા દેવા એ ચોકસ ગેરડહાપણ જ ગણાય.

અમે લોકમતની ખરી હકીકતો સ્વિકારવા તઇયાર છીએ.

રીપોર્ટમાં અમુક ભલામણો કરવામાં આવી છે જે સઘળી ૩૫ એરીયાઝ બીલની અંદર આવી ગયેલી જણાય છે.

તેમાં ૧૯૪૬ ના એશીયાટીક લેન્ડ ટેન્યુર એકટના બદલામાં એક વધારે બહોળો કાયદો કરવાનો અને તે આખાં યુનીયનને લાગુ પાડવાનો;

૧૯૪૬ ના કાયદાના આધારે એકત્ર કરવામાં આવેલા અથવા એકઝેમ્ટ કરવામાં આવેલા લત્તાઓ, ટ્રાંસવાલના ૧૮૮૫ ના ત્રીજા કાયદાના આધારે અથવા ગોલ્ડ લો અંથવા. ટ્રાંસવાલના ૧૯૦૫ ના સત્તરમાં ઓર્ડીનન્સથી જુદા પાડવામાં આવેલા લત્તાઓમાં ફેરફાર કરવાનો,

અને યુનીયનની વસ્તીના જુદા જુદા વર્ગોના અલગ ભાગલા પાડી વહીવટ ચલાવાની મુશ્કેલીઓ ઘટાડવાને તેઓને માટે ચોકસ ઇલાયદા વાડાઓ સ્થાપવાનો સમાવેશ થાય છે.

રીપોર્ટ નીચે પ્રમાણે વર્ગીકરણ થવાનું કલ્પે છે: ગોરો વર્ગ અને નેટીવોનો બીન-ગોરો વર્ગ (અને જરૂરીયાત મુજબ તેના પેટા-વર્ગો) કલર્ડ અને

એશીયાટીક અને કદાચ મલાય વર્ગ. જુદા જુદા ગ્રુપ એરીયાઓ સ્થાપવાની ભલામણો અને એક ગ્રુપ એરીયા જાહેર થયા બાદ જે વર્ગને માટે તે સ્થપાયો હોય તે સીવાયના તેમાં વસવાટ કરી રહેલા લોકોને જમીન કે મકાન ખાલી કરી જવાને અમુક ચોકસ મુદત આપવાની ભલામણ ગ્રુપ એરીયાઝ બીલની અંદરની તેને લગતી કલમોના જેવી જ છે.

વિવિધ ખબરો

દિલ્હીમાં રમતગમતને માટે સ્ટેડીયમ

દિલ્હીમાં નેશનલ સ્પોર્ટસ સ્ટેડીયમ, જેનો પાયો તા. ૧૯ જાન્યુઆરીના પંડીત નેહરૂ તરફથી નંખાયો હતો, તે આવતા જાન્યુઆરી તા. ૨૬ મીના રીપબ્લીક ડેને દીવસે તૈયાર થઈ જાય એ રીતે તેનું કામ ચાલી રહ્યું છે. સ્ટેડીયમ લંડનના વ્હાઇટ સીટીના સ્ટેડીયમના ઢબનું થશે અને એશીયામાં સૌથી મોટું થશે. ૨૪૦૦૦ માણસોને બેસવાની સગવડ કરવામાં આવશે. અને દરેક જાતની રમતોને માટે સગવડ કરવામાં આવશે.

પાકિસ્તાન ગયેલું ગુડવીલ મીશન

હીંદ–પાકિસ્તાન સેન્ટ્રલ રીહેબીલીટેશન કમીટીએ યોજેલું ગુડવીલ મીશન હીંદના ભાગલા પડવાથી તુટી ગયેલો માનવ સંબંધ ફરી સ્થાપિત કરવા જુન તા. ૪ થીએ પાકિસ્તાન ગયું છે. એ મીશન વીસ માણસોનું બનેલું છે જેમાં નીચેનાઓનો સમાવેશ થાય છે: ભીમસેન લચાર, સઇયદ કરીમુદ્દીન, સઇયદ મહમદ કાઝમી, મઉલાના હાફિઝુર રહમાન અને પંડીત સુંદરલાલ.

હીંદ–પાકીસ્તાન વચ્ચે સુધરતો સંબંધ

હીંદ–પાકીસ્તાન વચ્ચેનો સંબંધ અનેક દિશાએ સુધરવા લાગ્યો છે. બન્ને દેશોની સરકારોએ કાશ્મીરની લડાઇ વખતે લેવાયેલા સઘળા કેદીઓની અદલા બદલી કરવાનું કબુલ્યું છે. આ ઠરાવ બન્ને દેશોના વડા પ્રધાનો વચ્ચે ટુંક મુદતપર થએલી વાટાઘાટના પરિણામે થયો છે અને લાંબી મુદતની તકરારનો તેથી અંત આવે છે. ઉત્તરપ્રદેશના જુદા જુદા પ્રગણાઓમાંથી ખબર આવે છે કે જે મુસ્લીમો પાકીસ્તાન જવા ઉપડી ગયા હતા તેઓ સારી સંખ્યામાં પાછા હીંદ આવવા લાગ્યા છે અને તેઓની મીલ્કતો પાછી આપવામાં આવી રહી છે અને સત્તાધીશો બનતી સઘળી મદદ આપી રહ્યા છે.

પાકીસ્તાનના અખબારોને સંતોષ

પાકીસ્તાનના તંત્રીઓને કોન્ફરન્સના પ્રમુખ પીર અલી મહમદ રશાદીએ નયનીતાલમાં ભાષણ કરતાં મુસ્લીમ લઘુમતીઓના સંરક્ષણને માટે હીંદ સરકારે લીધેલાં પગલાં પ્રત્યે સંતોષ દર્શાવ્યો હતો.

નોર્થ રોડેસીયાના આફ્રિક નેતા હીંદની મુલાકાતે

નોર્થ રોડેસીયાની આફ્રિકન કોંગ્રેસના પ્રમુખ ગોડવીન લેવાનીકા, જે હીંદની મુલાકાતે ગયા છે, તેમણે મદ્રાસમાં ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે પંડીત નેહરૂ એક આંતરરાષ્ટ્રિય વ્યકિત છે જેમણે હીંદને બહારની દુનીયા સાથે જોડી દીધું છે. આફ્રિકન કોંગ્રેસનો હેતુ જણાવતાં તેમણે કહ્યું કે કોંગ્રેસ આફ્રિકનોની સુખાકારીના સાધનો ઉભાં કરવા માંગે છે અને તેઓ અને રોડેસીયામાં વસ્તા અન્ય લોકો વચ્ચે સારો સંબંધ સ્થાપવા માગે છે, તેમણે કહ્યું કે રોડીસીયામાં હીંદીઓ અને આફ્રિકનો વચ્ચે સંપુર્ણ એખલાસ વર્તે છે, તેમણે કહ્યું કે હું ખેતીનો ઉંડો અભ્યાસ કરવા હીંદ આવ્યો છું. મારી હીંદની મુલાકાત વીષે હું એક પુસ્તક લખવા માંગું છું અને આશા રાખું છું કે તેથી હીંદ અને રોડેસીયા વચ્ચે સારો સંબંધ સ્થપાશે.

છોકરાંઓને સજા કરવા સામે પંડીત નેહરૂનો વિરોધ

ન્યુ દિલ્હીમાં ચીલ્ડ્રન એડ સોસાયટીના વાર્ષીક સંમેલનના પ્રમુખસ્થાનેથી ભાષણ કરતાં પંડીત નેહરૂએ કહ્યું કે નીષ્કાળજીને લીધે અથવા કમનસીબ અહ જીવનના કારણે છોકરાંઓ બગડેલાં હોય તેઓને નજીવા ગુનાઓ માટે કોર્ટે લઇ જવા નહિ જોઇએ. બાળકો એક રાષ્ટ્રિય જુમ્મેદારી છે. તેઓ તરફ માયા, પ્રેમ અને દીલસોજી બતાવવામાં આવવાં જોઇએ અને સુધારવામાં આવવાં જોઇએ. બાળકે કાયદાથી સજા થાય તેવો ગુનો કરેલો હોય તો પણ તેને સજા નહિ થવી જોઇએ. પંડીત નેહરૂએ એવો મત દર્શાવ્યો કે નજીવાં ગુના કરનારના કરતાં બીમાર પડનારાઓને સજા કરવી જોઇએ. જેઓ બીમાર પડે છે તેમના તરફ મને જરાયે લાગણી નથી.

ગોઆ હીંદ સાથે જોડાવાની માગણી

ગોઆની રાષ્ટ્રિય કોંગ્રેસની બે દીવસની બેઠકે ગોઆને હીંદ સાથે જોડી દેવાનો ઠરાવ કર્યો છે. ઠરાવ જણાવે છે કે ગોઆના લોકોને ખાત્રી છે કે પોરચુગીઝ સત્તાનો અંશ પણ જ્યાં સુધી રહ્યો હશે ત્યાં સુધી ગોઆને ગુલામીમાં રહેવું પડશે અને ભવિષ્યની આઝાદીના ફળો ભોગવવાને તે દીન પર દીન નાલાયક બનતું જાય છે. ગોઆ આ સઘળું જાણે છે અને હીંદ સાથે જોડાવાને ઇન્તેજાર હોઇ આ કોંગ્રેસ દ્રઢપણે જાહેર કરે છે કે એ જોડાણ લાવવાને તે પોતાનું બનતું કરશે.

બીજા ઠરાવમાં ગોઆમાં પોરચુગીઝ સરકારની દમનનીતીની ટીકા કરવામાં આવે છે અને ગોઆના તરછોડાયલા પ્રશ્નને ગંભીરપણે ધ્યાન દેવા હીંદ સરકારને વિનંતી કરે છે.

આફ્રિકન વિદ્યાર્થીઓને સ્કોલર શીપો

શ્રી. કાકાસાહેબ કાલેલકર જેઓ ગાંધી સ્મારક કોલેજ સ્થાપવાને ઇસ્ટ આફ્રિકા બે માસને માટે ગયા છે તેમણે આફ્રિકન નેતાઓ તરફથી થએલા એક મેળાવડામાં જાહેર કર્યું હતું કે હીંદ જતા આફ્રિકન વીદ્યાર્થીઓને ભારતીય ચર્ખાસંઘ તરફથી છ અને હીંદી પ્રચાર સભા તરફથી ત્રણ સ્કોલર શીપો આપવામાં આવશે.

હિંદુ–મુસ્લીમ લગ્ન

વર્ધામાં ગાંધીજીના સેવાગ્રામ આશ્રમમાં હીંદુ–મુસ્લીમ વચ્ચે લગ્ન થયાં છે. વર લક્ષ્મીચંદ જઇન મધ્ય ભારતમાં એક કોંગ્રેસ કાર્યકર્તા છે અને કન્યા વર્ધાના કોંગ્રેસ કાર્યકતા મહમદ અમીનનાં બેહન કુમારી ફાતેમા છે. શ્રી. વિનોબા ભાવેએ બન્નેને આશિર્વાદ આપ્યા હતા.

પાકિસ્તાનની વલણ

કરાંચીથી ખબર છે કે જાણકાર સ્થળેથી ખબર મળે છે કે સાઉથ આફ્રીકાની સરકારે પાકીસ્તાન સરકારને જણાવેલું છે કે ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ તેનાથી મોકુફ રાખી નહિ શકાય. પાકીસ્તાન સરકારે હીંદી સવાલ પર રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ મળતાં સુધી બીલ મોકુફ રાખવાની યુનીયન સરકારને વીનંતી કરી હતી.

કોમનવેલ્થ રીલેશન્સના પાકીસ્તાનનાં ખાતાં સાથે નજીકનો સંબંધ ધરાવનાર સ્થળેથી ખબર મળી છે કે આથી રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સમાં ભાગ લેવાના પાકીસ્તાનના નિર્ણયમાં કશો ફેરફાર થવાનો નથી. એવા પણ ખબર છે કે જો હીંદ સામેલ નહિ થાય તો પાકીસ્તાન પણ સામેલ નહિ થાય.

પાકીસ્તાને વેપાર પરનો પ્રતિબંધ ઉઠાવી લીધો ત્યાર બાદ સાઉથ આફ્રીકા સાથેનો વેપાર ચાલુ થયો છે. ફેબ્રુઆરી, માર્ચ અને એપ્રીલમાં પાકીસ્તાને સાઉથ આફ્રીકાથી પા. ૧૭૮૦૦ નો માલ આયાત કર્યો હતો. પા. ૧૦૦૦ નો માલ પાકીસ્તાને સાઉથ આફ્રીકા મોકલ્યો હતો.

સરકારી સ્થળેથી જાણવા મળે છે કે પાકીસ્તાનથી શણ અને સુતર ચઢાવવામાં આવવાથી એ દેશ સાથે સાઉથ આફ્રીકાનો વેપાર હજુ વધશે.

દરમીયાન ગ્રુપ એરીયાઝ બીલ કમીટીમાં ચર્ચાઇ રહ્યું છે.

અનલોફુલ ઓરગનાઇઝેશન્સ બીલ પર સીલેક્ટ કમીટી બેઠી હતી તેણે એ બીલના બદલામાં બીજું બીલ માત્ર કમ્યુનીસ્ટોપર અંકુશ મુકનારૂં ઘડયું છે જેનું પહેલું વાંચન થઇ ગયું અને બીજું વાંચન ગઇ કાલે થનાર હતું.

—રીયો ડી જેનેરો ખાતે થનારી વર્લ્ડ ટુર્નામેન્ટમાં હીંદે ભાગ નહિ લેવાનું ઠરાવ્યું છે. ઓલ ઇન્ડિઆ ફુટબોલ ફેડરેશને જણાવ્યું છે કે તાલીમને માટે તેને પુરતો વખત મળી શકશે નથી.

—અમેરીકા ખાતેના હીંદના એલચી શ્રીમતી વિજયાલક્ષ્મિ પંડીતને નીગ્રોની વેસ્ટ વરજીનીયા સ્ટેટ કોલેજ તરફથી ડોકટર ઓફ લોઝની માનદ ડીગ્રી એનાયત કરવામાં આવી છે.

વિજ્ઞાપન

શ્રી. ઉપાનકારનું સાહિત્ય

આપણી સાચી પ્રગતિને જરૂરી આધ્યાત્મિક ભાવનાને પ્રોત્સાહન આપતું શ્રી. "ઉપાનકાર"નું ધાર્મીક સાહિત્ય પૈકી: ઉર્મી વીલાસ, જીવન સાધના, જીવન સુધા, વીગેરેની થોડીક પ્રતો હમણાંજ સ્વદેશથી આવેલી છે તે શી. ૧૦/- (પોસ્ટેજ અને જ્ઞાનયજ્ઞાર્થે) નીચેના શીરનામે મોકલવાથી મળી શકશે.

L. HARRY & SONS,
101 St George's Road,
EAST LONDON.

પંડીત જવાહરલાલ કૃત

જગતના ઇતીહાસનું રેખા દર્શન દુનીયાની શરૂઆતથી તે આજ સુધીની દુનીયાની મ[illegible] આપતો ઇતીહાસ બે ભાગમાં સેટની કીમત ૧–૩–૦

રમણલાલ દેશાઇ [illegible]ત

અપ્સરા

આ પુસ્તકમાં ઘણા દેશ દેશના ઇ[illegible]હાસીક ગુણીકા જીવન ઉપર લખાયલા નીબંધોનો સંગ્રહ છે

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫

સેટની કીમત ૨–૫–૦

રીપબ્લીક નંબર

અમારો તા. ૨૬–૧–૫૦ ના બહાર પડેલો ભારત રીપબ્લીક નંબર; અનેક સંદેશાઓ; ફોટાઓ; લેખો વીગેરે વાંચવા લાયક સામગ્રીથી ભરપુર છે.

કીમત ૨/૩
પોસ્ટેજ સાથે

Indian Opinion.
P. Bag,
Phoenix.

ગાંધીજી અને સામ્યવાદ

'હરિજનબંધુ'માંથી —. ગતાંકથી ચાલુ (૧૨)

ઉપસંહાર કરતાં પહેલાં આ લેખમાળા લખવાના ઉદ્દેશ વિષે બે શબ્દો કહું તે ઠીક થશે. સામ્યવાદ સામે હમણાં જે પ્રચાર ચાલી રહ્યો છે, તે જોઇને મને ગામડાંનું એક દશ્ય યાદ આવે છે. વરૂઓનું ટોળું ગામ તરફ આવે છે, એ જોઈ ગામના ચોકીદારો બુમરાણ અને શોરબકોર મચાવે છે. રાડો સાંભળીને સ્ત્રીઓ અને બાળકો ઉતાવળે ઉતાવળે પોતાના ઘરની અંદર ભરાઇ જાય છે, ઢોરોને વાડામાં પુરી દેવામાં આવે છે, થોડાક જુવાનિયા હાથમાં ડાંગ, ધારિયાં વગેરે લઇને બહાર પડે છે, મોટેરાઓ ચારે બાજુ તાપણાં સળગાવે છે—બધા જ બુમરાણ કરે છે. પહેલી રાડ સુતેલા લોકોને જગાડવા માટે પાડી હતી, બીજી વરૂઓને બીવડાવીને નસાડી મુકવા. લોકશાહી અને ફાસીવાદી દેશો અને તેમના પ્રચારકો આજે જે રીતે સામ્યવાદનો સામનો કરવા કોશિશ કરી રહ્યા છે, તે કાંઇક આને મળતું છે

અમેરીકા અને પશ્ચિમના બીજા દેશો સંહારક શસ્ત્રો અને રાજદ્વારી આર્થીક ચાલબાજીથી સામ્યવાદને હરાવવાની આશા સેવે છે. ભારતમાં આપણે ગાંધીજીના માર્ગની વાતો કરીએ છીએ, પરંતુ તે પાછળ જનતાની ગાંધીજી પ્રત્યેની શ્રદ્ધા અને ભક્તિનો રાજકીય કારણોસર લાભ ઉઠાવવાનો જેટલો હેતુ હોય છે, એટલો એનો અમલ કરવાનો નથી હોતો. ગાંધીજીના સીદ્ધાંતોને સમાજવાદના ચોકઠામાં ગોઠવીને લોકોને આપણી તરફ આકર્ષવા આપણે પ્રયાસ કરીએ છીએ. સાથે સાથે સરકારનું તંત્ર સામ્યવાદી પ્રવૃત્તિઓને દાબી દેવા માટે પુરી તાકાતનો ઉપયોગ કરતું જ હોય છે.

પરંતુ આ બધી પ્રવૃત્તિઓ સામ્યવાદને અટકાવવામાં સફળ થશે કે કેમ એ વીષે મને શક છે. મને તો ઉલટાનું એમ લાગે છે કે આવી પ્રવૃત્તિઓ કરીને સામ્યવાદના વીરોધીઓ પોતે હાંસીને પાત્ર બને છે; અને જીવનનો સામાન્ય અનુભવ તો એમ કહે છે કે એને દબાવવા માટે જેટલું દમન વધારે તેટલો વધારે વેગ એ પકડશે. તમે સામ્યવાદને નહીં પરમાણુ કે હાઇડ્રોજન બોમ્બથી દબાવી શકો, કે નહીં સ્વાર્થદૃષ્ટિથી બીજા દેશોને ડોલરની મદદ આપીને, અને નહીં ગાંધીવાદી સુત્રો પોકારીને કે સામ્યવાદીઓને જેલમાં રાખીને કે તેમના પર ગોળીઓ છોડીને દબાવી શકો. લુંટફાટ અને એવા ગુના અટકાવવા માટે તાત્કાલીક પગલાં તરીકે ભલે જેલ વગેરે દમન આવશ્યક હોય, પણ લાંબા ગાળે એ સરકારને—ફાસીવાદીને પણ—ઉપયોગી નીવડે નહીં; ગાંધીજીના સીદ્ધાંતોનો ખરા દિલથી અને સક્રિયપણે અમલ કરવામાં નહીં આવે તો સામ્યવાદ આવ્યે જ રહેશે; લોકશાહી અને પ્રગતિને નામે જે અરાજકતા અને અંધેર ચાલી રહ્યાં છે, તેનો વીરોધ કરવા માટે નેતાઓએ તજેલી અને અર્ધજાગ્રત જનતા પાસે સામ્યવાદનું સ્વાગત કરવા સીવાય બીજો કયો માર્ગ દેખાય છે?

ગાંધીવાદ અને માકર્સવાદ વચ્ચે અંતર છે. પણ ગાંધીવાદ અને અનીયંત્રિતપણે કામ કરતા મુડીવાદ, સામંતશાહી કે નાતજાતના વાડાવાળી આજની સમાજવ્યવસ્થા વચ્ચે એથીયે વધારે અંતર છે. આજની વર્તમાન સમાજવ્યવસ્થા તળે જેઓ ધન કે ઉચ્ચ વર્ણને કારણે વધારે અધિકારો અને મોભાભર્યું સ્થાન ભોગવે છે, તેઓ જો એ વધારાના અધિકારોનો ત્યાગ નહીં કરે, પોતાના કબજાની સંપત્તિના પોતે સાચા વાલી નહીં બને, અને પોતાને સમાજના બીજા માણસો સાથે એકસરખા દરજ્જાના નહીં બનાવે, દેશની ગરીબાઈ ધ્યાનમાં લઇને પોતાના મોજશોખ, એશઆરામ, સુખસગવડ ઓછાં નહીં કરે, અને સર્વના ઉત્કર્ષ માટે કામ કરવાને તૈયાર નહીં થાય તો સામ્યવાદ તેનાં બધાં હીંસક આયુધો સાથે આવશે જ. અને જો એમ બન્યું તો જેઓ કહે છે કે સામ્યવાદ એ ગાંધીવાદ એટલે કે અહીંસક સમાજવ્યવસ્થાની સ્થાપનાં પહેલાંનું એક પગથીયું છે, તેઓ સાચા ઠરશે. આ હીંસક ઉલ્કાપાત અટકાવવાનો ઉપાય છે—આજની રહેણીકરણીમાં પગથીયે પગથીયે સ્વેચ્છાએ ફેરફાર કરવો; ઉંચનીચના ભેદો, નાતજાતના વાડા, આભડછેટ વગેરે જવાં જોઇએ; બેકારી અને ભૂખમરો નાબુદ થવાં જોઇએ; પ્રાંતવાદ અને કોમવાદની સંકુચિત મનોદશા દુર થવી જોઇએ; રાષ્ટ્રવાદે સ્વાર્થી, આક્રમક અને સામ્રાજ્યવાદી મનોરથો છોડવા જોઇએ; ગરીબ અને તવંગર વચ્ચેનાં આજનાં આસમાનજમીન જેટલાં અંતર જવાં જોઈએ; સરકારના ન્યાયે અને વહીવટી તંત્રમાં લાંચરૂશવત, અપ્રામાણીકતા, પક્ષપાત વગેરે દુર થવાં જોઇએ; દેખાવની લોકશાહીને બદલે સાચી લોકશાહી સ્થપાવી જોઈએ; લોકો અને સરકારી નોકરોમાં બેજવાબદારીભર્યા વર્તાવને બદલે શુદ્ધ કર્તવ્યનિષ્ઠાની ભાવના જાગ્રત થવી જોઇએ. આ બધું થાય તોયે એટલું થવામાત્રથી ગાંધીવાદની સ્થાપના થશે નહીં, પરંતુ એથી એ દીશામાં પગલાં મંડાયાં કહેવાય. આ ડગલાં ભરવા માટે આપણે તત્પર ન હોઈએ તો પછી સામ્યવાદનો જુવાળ અટકાવી શકાવાનો નથી; અને કોઇ ઇશ્વરનો ભક્ત હાથ જોડીને ઇશ્વરને એવી પ્રાર્થના કરે કે આજની સમાજવ્યવસ્થા ચાલુ રહો, એ સંભવ નથી. પરીણામે, સામ્યવાદનું પુર પુરા વેગથી આવશે અને માર્ગમાં જે કાંઇ આડખીલીરૂપ હશે એને ઉખેડી નાખશે. તેમાં આપણેયે ખેંચાઇ જઇશું.

ધનદોલતના માલીકો અને સામાજીક દરજ્જો ભોગવનારાઓને હજુ વેળાસર ચેતવાનો સમય છે. તેઓ હજુ પોતાના જીવનમાં ક્રમે ક્રમે મોજશોખ, એશઆરામ ઓછાં કરીને બીજા પરસેવો પાડીને રોટલો ખાનાર મજુરોંને પોતાનાં સુખસગવડમાંથી હિસ્સો આપીને સમાજના બધા વર્ગો વચ્ચે એકસમાનતા સ્થાપે.

(સંપુર્ણ)

[નોંધ—આ લેખમાળા એક પુસ્તિકારૂપે પ્રગટ કરવાનો વીચાર થઇ રહ્યો છે. તેથી જે ભાઇઓએ આ લેખો રસપુર્વક વાંચ્યા હોય અને કોઇ સુચના કરવાની હોય કે કોઇ મુદ્દા પર સ્પષ્ટતા જોઇતી હોય તો તેઓ વહેલી તકે મને લખી મોકલે.

—કીશોરલાલ મશરૂવાળા.]

હિંદને બીલની કશી ખબર નહોતી

હિંદથી આવેલો પ્રેસ ટ્રસ્ટ ઓફ ઇન્ડિઆનો સંદેશો જણાવે છે કે શનીવાર તા. ૩ જીના ન્યુ દિલ્હીમાં ભરોસા પ્રાત્ર સ્થાળોમાં, ગ્રૃપ એરીયાઝ બીલથી હીંદ અને પાકીસ્તાનને કશી નવાઇ લાગવી નહિ જોઇએ કેમકે બન્ને દેશોના ડેલીગેટોને ફેબ્રુઆરીમાં થએલી વાટાઘાટ વખતે બીલની વીગતોથી વાકેફ કરવામાં આવ્યા હતા એવાં સાઉથ આફ્રીકાના મુલ્કી પ્રધાનનાં નીવેદનનો ઇન્કાર કરવામાં આવ્યો હતો. તેઓ જણાવે છે કે કેપટાઉનની વાતચીત વખતે હીંદના ડેલીગેશનને બીલને વીષે કશું સુચન કરવામાં આવેલું નાહ હતું તેમ સરકારી ચર્ચાઓ વખતે પણ બીલ વીષે કશું જણાવાયું નહોતું. હીંદના ડેલીગેશનના નેતા સાથે ડૉ. ડોંગીસે કરેલી ખાનગી વાતચીતોમાં સાઉથ આફ્રિકાના પ્રધાને એવું જણાવેલું કહેવાય છે કે યુનીયન સરકારની એવી યોજના છે કે કોઇ પણ કોમની સામે ભેદભાવ રાખવો નહિ અને સઘળાને માટે સમાન સ્થિતિ પુરી પાડવી. હીંદના ડેલીગેશનના નેતા સાથેની ખાનગી ચર્ચા દરમીયાન આવાં કોઇ બીલની વીગતોની કશી વાત થઇ નહોતી. જણાવાય છે કે રાઉન્ડ ટેબલ કોન્ફરન્સ, જેમાં સાઉથ આફ્રીકાના આખા હીંદી સવાલની ચર્ચા કરવાનું કબુલાયું હતું, તે મળ્યા પહેલાં આવી જાતનું કોઇ પણ બીલ લાવવાનું વીચારાઇ રહ્યું હશે એવી હીંદના ડેલીગેશનને કશી જ ખબર નહોતી.

—અમેરીકામાં એક પૈસાદાર વેપારીએ લગભગ ચોળીસ હજાર ડોલરના શિક્કા પોતાના ખેતરના મકાનની નીચે દાટી રાખ્યા હતા. કેમકે નોટો પર તેને વિશ્વાસ નહોતો. તેણે કહ્યું હતું કે બીજાં યુદ્ધ પછી તે નકામી થઇ પડશે. એ મી. આર. સી. બેનેટ. જે ગયા માસમાં મરી ગયા, તે પોતે પૈસો કયાં દાટેલો છે એ એક ચીઠ્ઠીમાં પોતાની પત્નીને જણાવી ગયા હતા. એ નાણાની બે ટ્રકો ભેરાઈ છે અને તે બેંકમાં સાફ થઇ રહ્યું છે અને ગણાઇ રહ્યું છે.

કન્ટ્રીનાં ગ્રાહકો:— અન્ય સ્થળેથી માલ મંગાવતા પહેલાં, અમને એક વખત તક આપી ખાત્રી કરી જુઓ:— મરી-મસાલો, કંકાર, કરીયાણુ, દેશી ઘર-ગથ્થુ દવાઓ, હવન-પુજા તેમજ લગ્ન અંગેની જરૂરીયાતો—દેશી લુગડાં, બનારસી સાડીઓ ઇત્યાદી, સર્વ વસ્તુઓ કીફાયત ભાવે. "ગ્રાહકોને સંતોષ આપવો એ અમારો મુદ્રાલેખ છે." ૩૦ વર્ષની ડરબનમાં સુપ્રસિદ્ધ દુકાન:—

એડ્રેસ: ૧૧૦ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ, ડરબન.
ફોન: ૨૪૮૪૫.

પરભુ નરસીંહ એન્ડ કું. (પી) લીમીટેડ.

પ્રગતિની શોધમાં

લેંખક : લલ્લુભાઇ ઉપાનકાર

આપણે વીસમી સદીનો પુર્વાર્ધ પુરો કર્યો છે. એ દરમીયાન વિજ્ઞાનના ઉપાસકોએ હેરત પમાડે એવી અવનવી શોધોથી જગતને ચકિત કરી દીધેલું છે. ખુદ વૈજ્ઞાનિકો પણ પ્રગતિના શિખરપર ચઢી ગયાનું ઘમંડ રાખે છે. પરંતુ એની સાથે સાથે માનવી ની લોલુપતાએ પણ પારાવાર પ્રગતિ કરેલી જણાઇ આવે છે. હોવા તે લોલુપતા જગતને વિનાશ ના માર્ગે ધસડતી જાય છે.

પ્રગતિનો અર્થ ઉન્નતિ, અથવા ઉર્ધ્વગતિએ લઇ જાય તે પ્રગતિ. એનું ધ્યેય સુખનાં કેન્દ્રપ્રતિ લઇ જવા નું છે અને તે આત્માની ઉન્નતીમાં પરિણામવું જોઇએ. જેથી માનવ સમુહને શાંતીના માર્ગે લઇ જાય તેજ સાચી પ્રગતિ કહી શકાય.

આજે 'માનવસમુહમાં કે માનવીના અંતરમાં શાંતી જેવું કયાય નથી જણાતું, એનું કારણ આજની જનતા એ આ પ્રગતિનો અર્થ અત્યંત સંકુચિત કરી નાંખ્યો છે. તેનું વાસ્તવિક કલેવર બદલી નાંખેલું છે. અનેકને દુભવીને ખુબ ધન, માલ મીલકત ભેગી કરવામાંજ પોતાની પ્રગતિ થયાની ભ્રાંતિમાં પડેલી છે. આ ભ્રાંતિની જાળમાં આપણે એશઆરામનાં ખર્ચાળ સાધનો મેળવી યથેચ્છ મોજમઝા ભોગવવાની લાલસા ના વમળમાં પડેલા છીએ. થોડાક શ્રમથી કે છળ કપટથી કાળા બજારથી વીપુલ ધન સંપત્તિના માલીક બનવાની તમન્નામાં તણાયા જઇએ છીએ.

આમ જીવનનું વહેણ ઉલટી દિશાએ વહી રહ્યું છે છતાં તેમાંજ અમુલ્ય માનવદેહની સાર્થકતા થયેલી માની બેઠા છીએ. કીંતુ આ તો છે પામરતાંની નીશાની. પામર શબ્દનો અર્થ "પાપ કરીને મર" એવો થાય છે. પુણ્ય કરીને મરી જનાર સુખની આશા રાખી શકે છે પણ પાપ કરીને મરી જનારને માટે તો દુઃખ જ હોઇ શકે એ સાવ સાદીવાત છે.

આપણે શાંત ચિત્તે વીચાર કરીશું તો જણાશે કે આજની માની લીધેલી પ્રગતિમાં ધાર્મીક તત્વને વીસારી દેવાયું છે. ધર્મનો અર્થ પંથ કે સંપ્રદાય નહિ પણ સદાચાર માનવાનો છે. એને જ માનવધર્મ પણ કહી શકાય છે. એ ધર્મ નીતીના રાહપર થતી પ્રગાત પોતાને તથા અન્યને સર્વથા હિતકારી બની શકે છે. આજે તો પોતાની થોડીક સગવડ સાચવતાં પડોસીને પારાવાર વિટમ્બણા પડતી હોય તો તેની દરકાર નથી હોતી આમાં અધમ છે એમ જાણવા છતાં સ્વાર્થ ભાવના મય જીવન બની ગયેલુંથી પર દુઃખની પરવાં નથી રહેતી. આમ સ્વચ્છંદી અહાર વિહારથી ભાવિ દુઃખનાં બીજો પોતે જ પોતાના માટે વાવતા હોય છે.

અત્યારના વહેવાર કે વેપારમાં ધર્મ નીતી કે સદાચારનું પાંલન ચીવટતાથી નથી થતું. જેથી અરસપરસમાં વિનય, પ્રેમ અને સહકાર હોવાને બદલે શંકા ઉદ્વેગ અને કલહના પ્રસંગો પ્રતિક્ષણે ઉપસ્થિત થયા કરે છે. આપણે સુખ અને શાંતીની શોધ કરીએ છીએ પણ ઉલટી દિશામાં ગમન થતું હોવાથી અશાંતીજ મેળવીએ છીએ મુખથી સુખની વાતો કરીને કર્મથી દુઃખનાં બીજો વાવી રહ્યા છીએ. સમય આવે એમાં કડુફળ પોતાનેજ ચાખવાં પડે છે એવો સૃષ્ટિનો નિયમ છે એનું ભાન આપણે રાખવું જોઇએ. બધા ના ભલામાં આપણું ભલું સમાએલું છે એ સિદ્ધાંતને અનુસરીને વ્યવહાર કરવો.

વાસ્તવિક રીતે કહીએ તો આ દેખાતી પ્રગતિ આંતરીક પ્રગતિને ઉપકારક હોવી જાઇએ. એ સાચી પ્રગતિ માં ગહાન સુખ છે. અનંત આનંદ છે, એમ સંત શાસ્ત્રોનું કથન છે. એ માં આપણી પ્રવૃત્તિ નથી થતી કારણકે શરીરની ઇંદ્રિઓ અને મનના વીકારો પર જે અંકુશ જોઇએ તે નથી હોતો. એ અંકુશ સ્વધર્મનીષ્ઠા માં રહેલો છે. શરીર અને માનવડે જ આપણો બધો વ્યવહાર થઇ શકે છે તે વ્યવહાર પાપ રહિત થાય એવી કાળજી રાખવી જોઇએ. એના માટે વીશુદ્ધ આચાર વીચારની ટેવ પાડવી જોઇએ. સાત્વિક અહાર વીહારથી વીશુદ્ધિ કરવી જોઇએ. આમ વ્યક્તિગત પ્રવૃત્તિ કરવાથી સામુદાયીક પ્રવૃત્તિ સરળતાથી થઇ શકશે અને ત્યારે જ સાંચી પ્રગતિ થયેલી જણાશે.

શ્રી. ટ્રાંસવાલ ભારતિય મહિલા મંડળ

ઉપરોકત સંસ્થાનું ઉદ્ઘાટન મે તા. ૨૧ મીને રવિવારે ૬૯ ટેરેસ રોડ. ફોડસબર્ગ જોહાનીસબર્ગમાં આવેલા પાટીદાર હોલમાં શ્રીમતી સુશીલાબ્હેન ગાંધીના શુભહસ્તે અને પ્રમુખપણા હેઠળ થયું હતું, એ પ્રસંગે શ્રીમતી સુશીલાબ્હેન ગાંધીએ પ્રમુખસ્થાનેથી ઉદ્ઘાટન વિધી કરતાં અત્રેની બ્હેનોને આ મંડળમાં જોડાઇ જવાની ભલામણ કરી હતી, અને એ મંડળને હંમેશ માટે જીવંત રાખવા આગ્રહ કર્યો હતો. ન્યાત જાતના ભેદ ભાવોને ભૂલી, સર્વ બ્હેનોને એકત્ર થવાની આગ્રહભરી વિનંતી કરી હતી, અને બ્હેનોને લગતી બાબતોની આછી રૂપરેખા આપી હતી.

બાદ ટ્રાંસવાલ હીંદુ સેવા સમાજના પ્રમુખ શ્રી. પ્રાણશંકર સોમેશ્વર જોષીએ પ્રવચન કરતાં જણાવ્યું હતું કે, બ્હેનોએ હવે ભાઇઓની માફક આગળ આવવું જોઇએ, અને ભાઇઓની ઓછામાં ઓછી મદદ લઇને પોતાની પ્રવૃતિઓ આગળ ધપાવવી જોઇએ. હીંદુ સેવા સમાજ તરફથી બોલતાં તેમણે જણાવ્યું કે, કોઇ પણ સમયે આ મંડળને જે કાંઇ મદદ જોઇતી હશે તે આપવા હું તૈયાર છું.

બાદ શ્રીમતી લીલા દેશાઇએ મંત્રી પદેથી, નીવેદન કરતાં જણાવ્યું હતું કે બહેનો આજે જેવો સહકાર અને સહાનુભુતિ દર્શાવે છે, તેજ પ્રમાણે દર્શાવતા રહેશે તો આ મંડળ લાંબું આયુષ્ય ભોગવી શકશે અને આપણે કર્તવ્ય કરીને મંડળનો આશય સિદ્ધ કરી શકકીશું.

બાદ શ્રી. ગાંધી ભારત વિદ્યાલયના આચાર્ય શ્રી. મણિભાઇ કે. પટેલે આ મંડળની આવશ્યકતા વિશે વીચારો દર્શાવ્યા હતા. ઉપરાંત તેમણે પુખ્ત ઉમરની બહેનોની કેળવણી આ સંસ્થા દ્વારા થાય એવી લાગણી વ્યકત કરી હતી.

શ્રી. ગાં. ભા. વીદ્યાલયના મદદનીશ શિક્ષક શ્રી. મોહનલાલે બહેનોની મોટી મેદની જોઈ પોતાનો આનંદ વ્યકત કરતાં જણાવ્યું હતું કે અત્રેની બ્હેનો નીદ્રમાંથી જાગૃત થઇ છે અને ઘરમાં બેસી રહેવાથી દ્રષ્ટિ સંકુચીત થઇ જાય છે. બહેનોને મહિના મંડળમાં જોડાઇ જઈ પોતાની પોતાના બાળકોની તેમજ દેશની પ્રગતિ કરવા ભલામણ કરી હતી.

બાદ શ્રીમતી જેનબ પટેલે બહેનોને સ્વચ્છતા ઉપર તેમજ નર્સીંગની તાલીમ લેવા આગ્રહ ભરી વિનંતી કરી હતી.

બાદ ઉપર્યુકત મંડળનો રમુજી તેમજ ટુંકો કાર્યક્રમ રજુ થયા પછી. શ્રીમતી સુશીલાબહેન ગાંધીએ પ્રમુખ સ્થાનેથી સમારોપ કરતા કાર્યક્રમ માટે પોતાનો સંતોષ વ્યકત કર્યો હતો.

અંતમાં મદદનીશ મંત્રી કુમારી અમીના અસવાતે, પ્રમુખ શ્રીમતીનો, હાજર રહેલી બહેનોનો, આમંત્રિત સદ્‌ગૃહસ્થોનો, અને હોલ તથા માઇક નો ઉપયોગ કરવા દેવા બદલ શ્રી. ટ્રાંસવાલ યુનાઇટેડ પાટીદાર સોસાયટી ના કાર્યકર્તાઓનો આભાર માન્યો હતો. અને રાષ્ટ્રગીત જનગણ મન ગવાયા બાદ સભા વિસર્જન થઇ હતી.

સંસ્થાના કાર્યવાહકો નીચે પ્રમાણે ચુંટાયા હતા:

પ્રમુખ: ગ. સ્વ. મોતીબહેન ગોવિંદભાઇ પટેલ, મંત્રી: શ્રીમતી લીલા દેશાઇ, મદદનીશ મંત્રી: કુ. અમીના અસ્વાત, મદદનીશ ખજાનચીઓ: લક્ષ્મીબહેન ભૂલાભાઇ પટેલ અને ગં. સ્વ. દુધીબેન દયાળજી પટેલ.

લગ્ન

જોહાનીસબર્ગના શ્રી. વલ્લભભાઇ ગોવીંદજીના પુત્ર શ્રી. જયરામભાઇના શુભ લગ્ન બોદામી નીવાસી શ્રી. ભાણાભાઇ ફકીરભાઈના પુત્રી શ્રીમતી શાંતી બેન સાથે થયા છે.

જોહાનીસબર્ગના સ્વ. દયાળજીભાઇ પ્રાગજી ભગતના પુત્રી શ્રીમતી નિર્મળા બેન ના શુભ લગ્ન સ્વ. છીતાભાઇ જીવણજીના પુત્ર શ્રી. સોમજીભાઇ સાથે પાટીદાર હોલમાં તા. ૪–૬–૫૦ ના થયા.

શાંતી હવન

કેપટાઉનના શ્રી, નાથુભાઇ કાળીદાસના પુત્ર છોટાલાલની બીજી વર્ષીને દિવસે તા. ૨૫–૫–૫૦ ના શાંતી હવન કરવામાં આવ્યો હતો અને દાન કરવા માં આવ્યું હતું.

૨૦૦૬ નું પંચાગ

ગુજરાતી પ્રેસ ના મોટા નવા વર્ષના પંચાગ

કીમત. ૩/૬

અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રાસ્તી ૧૯૫૦ જુન	હીંદુ ૨૦૦૬ જેઠ	મુસલમાન ૧૩૬૮ સવાલ	પારસી ૧૩૧૯ શેહે. કદમી	સુર્યોદય ક.મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૯	વદ ૯	૨૨	૧૦	૬–૪૫	૫–૦૩
શની	૧૦	,, ૧૦	૨૩	૧૧	૬–૪૬	૫–૦૨
રવી	૧૧	,, ૧૧	૨૪	૧૨	૬–૪૬	૫–૦૨
સોમ	૧૨	,, ૧૨	૨૫	૧૩	૬–૪૭	૫–૦૧
મંગળ	૧૩	,, ૧૩	૨૬	૧૪	૬–૪૭	૫–૦૧
બુધ	૧૪	,, ૧૪	૨૭	૧૫	૬–૪૮	૫– ૦
ગુરૂ	૧૫	,, ૩૦	૨૮	૧૬	૬–૪૯	૪–૫૯

કેટલાક વાંચવા લાયક પુસ્તકો

રવીન્દ્રનાથ ટાગોર કૃત

ઘરે બાહિરે	૬	૦
ચતુરંગ અને બે બેનો	૫	૬
ચાર અધ્યાય અને માલંચ	૫	૬
રાજર્ષી	૭	૦
લાવણ્ય	૫	૦

બાપુના પુસ્તકો

બાપુની પ્રસાદી	૫	૦
એક ધર્મ યુદ્ધ	૧	૦
આરોગ્યની ચાવી	૧	૦
બાપુની છાયામાં	૫	૦
ગાંધી બાપુ (રા. પાઠક) ભાગ ૧–૨ સેટની	૧૫	૦

આહાર અને આરોગ્યનું સાહિત્ય

આહાર અને પોષણ	૨	૦
મેલેરીયા (તેના કારણો અને ઉપાય)	૧	૦

વિવિધ પુસ્તકો

જય ઇન્ડોનેશીયા	૪	૦
હિંદનો કોમી ત્રીકોણ	૬	૦
રશીયાનું ઘડતર	૬	૦
શાહનવાઝની સંગાથે	૫	
કાયાકલ્પ (પ્રેમચંદજી) ભાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૪	૦
સ્વાધ્યાય ભા. ૧–૨ (સાહિત્ય વિષયક લેખોનો સંગ્રહ) સેટની	૧૧	૯
આર્થીક ભુગોળ	૨	૩
આપણી કોંગ્રેસ	૨	૦
કાશ્મીરનો પ્રવાસ	૬	૦
સૌના લાડકવાયા	૭	૦
સુભાષના સેનાનીઓ	૩	૬
પગદંડી (ધુમકેતુ)	૪	૦
સંસાર (મેઘાણી)	૧	૧૦
મેઘ ધનુષ્ય	૬	૦
સાબરમતી (લેખોનો સંગ્રહ)	૬	૦
હલામણી	૭	
મધુકર વિનોબા ભાવેના અનેક વિષયો ઉપર થએલા પ્રવચનોનો સંગ્રહ	૬	૦
સોવીયટ રશીયા. (રશીયા વીશે જાણવા જોગ)	૧૦	૦
કળા કારીગરીનું શિક્ષણ ભા. ૧–૨ આમાંથી જાતજાતના હુન્નર શીખવાય છે અથવા શીખાય છે. પ્રત્યેકની	૬	૬

સૌરાષ્ટ્રની રસધાર

ભાગ ૧ ૨ ૩ ૪ ૫

વિવિધ રસથાળ પીરસતી આ સેટની કીમત	૧૫	૦

નવપરણીતો માટે

પરણ્યા, પછી ભાગ ૧–૨–૩ સેટની	૧૮	૦
લગ્ન સાધના	૭	૩
જાતીય દામ્પત્ય જીવન	૯	૬

નવલ કથાઓ

વિધાતી આત્મા (ખલીલજીબ્રાન	૮	૦
ગાશી બાણેજ	૭	૬
આશાનુબીજ ભા. ૧ ૨ સેટની	૧૮	૬
મેઘ બીંદુ (કથનિકાઓ)	૭	૦
કાન્તી	૯	૦
વેણીના ફુલ	૨	૬
સાગર સમ્રાટ (લેખક જુલે વર્ન)	૬	૦
પહેલો ફાળ	૬	૦
રાજમાર્ગ (ગાંધી યુગની નોવેલ)	૯	૦
રાજ સન્યાસી (ધુમકેતુ)	૧૦	૬
અથડાતા વાયરા	૭	૬
માણસાઇના દિવા	૭	૦
માનવતાના મુલ	૯	૦
મળેલા જીવ	૮	૦
મોહીની	૮	૦
પચાસવર્ષ પછી	૭	૦
ભાગ્ય નિર્માણ (જયભીખ્ખુ)	૭	૬
યૌવન ભા. ૧–૨ પ્રત્યેકની	૮	૦
ઉરકની ઝુંબેશ	૬	૦
કલાની સહચરી	૫	૬
રંજના ચટકા વાર્તા સંગ્રહ	૩	૦
બન્ધ મુક્તી	૭	૬
લોહીના આંસુ અને બીજી વાતો	૮	૦
વીરની વાતો ભા. ૧–૨ સેટની	૧૧	૦
વસુંધરા અને બીજી વાતો	૬	૦
વિવાહ મંદિર	૬	૦
પ્રેમાશ્રમ (સુંદર સેવા ભાવપુર્ણ નવલ કથા) ભાગ-૧–૨ સેટની	૧૪	૦
રૂપારાણી	૭	૬
સાગર સમ્રાટ	૩	૦
સોરઠી જવાહીર	૭	૦
સોરઠી ગાથા	૬	૦
હીરાકણી વાર્તાઓ	૩	૬
હૃદય વીણા	૬	૦

કાકા સાહેબ કાલેલકર કૃત

લોકમાતા	૧	૦
સ્મરણ યાત્રા	૫	૦
જીવતા તહેવારો	૩	૦
ઓતરાતી દિવાલો	૨	૦

કનૈયાલાલ મુનશી કૃત

અડધે રસ્તે	૮	૬
કોનો વાંક	૮	૦
પૌરાણીક નાટકો	૬	૫
લોમ હર્ષીણી	૬	૦
સ્વપ્ન દ્રષ્ટા	૧૦	૦
નવલીકાઓ	૭	૬

રમણલાલ દેસાઈ કૃત

અંજની	૭	૬
ક્ષીતીજ ભા ૧–૨	૧૧	૦
શંકીત હૃદય અને સંયુક્તા	૮	૦
શોભના	૮	૦
રસબીંદુ	૭	૦
ગુલાબ અને કંટક	૧૧	૦

શરદ બાબુ કૃત નોવેલ

કમલા	૮	૦
ચંદ્રનાથ	૫	૦
ત્રણ વાર્તાઓ	૨	૬
દત્તા	૮	૦
અનુરાધા	૧૦	૦
અપુર્વ ભારતી	૧૫	૦
કાશીનાથ	૫	૦
ચંદ્રનાથ	૪	૦
ચરીત્રહીન	૧૪	૬
છબી	૭	૬
દેવદાસ	૫	૦
દુર્ગા	૮	૬
નવીના	૧૦	૦
વૈરવી	૭	૬
શુભદા	૬	૦

અથડાતા વાયરા ચીની

નારીની કહાણી	૭	૩
અલ્લા બેલી	૫	૬

ભારતનું બંધારણ

૧૯૫૦ થી શરૂ થતું નવું બંધારણ	૫	૬

कीतावें

आत्म कथा गांधीजी	२	६
गांधीजी ना वार्तालाप	१	६
जब अंग्रेज नहि आये थे	१	२
लडखडाती दुनीया	२	०
हमारे गांवकी कहानी	१	६
आगे बढो	१	२
बापुजी (गांधीजी की कुछ वातें	१	६
अंग्रेजी राज्य के सौ साल	१	०
विश्वकी विभूतीयां	१	६
हमारी राजनेतीक समस्यायें	१२	६
मेरी कहानी (पं. नेहरुका चरीत्र)	१०	६
गांधी विचार दोहन	२	०
हिंद धर्मकीआख्यायीकायें धर्मकी कहानीहां)	१	३
समाजवाद–पुंजीवाद	२	६
संत वाणी	१	६
गांधीवाद–समाजवाद	२	६
नया रोजगार (हास्यरसीक)	४	०
साधनाके पथपर	२	६
मेरी मुकतीकी कहानी	१	६
शाम्यवाद–बुद्धिवाद	१	०
हिंदी गीतां (गीताजी)	१	६
पागल	१	३
मालीक और मजदुर	१	२
दुखी दुनीया	१	०
प्रेममें भगवान	१	६

बचोंके लीये

महात्मा बुद्ध	१	०
चन्द्र गुप्त	१	०
कौआ चला हंसकी चाल	१	०
नसीहतकी कहानीया	१	०
शीवाजी		६
अशोक	१	८
देश प्रेमकी कहानीया	१	०

મારી જીવન કથા

જવાહરલાલ નેહરૂ. કીમત ૨૦ ૦

"બાપુના બાને પત્રો"

મહાત્મા ગાંધીજીએ કસ્તુર બાને લખેલા કેટલાક પત્રોનો આ પુસ્તિકામાં સંગ્રહ છે. ગાંધીજી સંસારથી વિરકત છતાં કેટલા સંસારી હતા અને તેઓનો પ્રેમ કેટલો નિર્મળ હતો તેની આ પત્રોપરથી ઝાંખી થાય છે અને તે સાથે તે બોધ-દાયક છે.

આ ઓફીસેથી મળશે.

ટપાલ ખર્ચ સાથે કીંમત ૨–૩.

નોંધઃ વી. પી. કે ઉધાર ઓર્ડરોને ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે.

INDIAN OPINION,
PHOENIX,
NATAL.

શ્રધ્ધાના તેર દિવસો (વીનોબાજી)	૧	૬
ગીતા ધ્વની		
કી. મશરૂવાલા કૃત (કાવ્યમાં ગીતા)	૧	૬

ગાંધી પુસ્તક માળા

ગાંધીજી અહીં હતા ત્યારે તેમણે લખેલા અને બીજા કેટલાંક પુસ્તકો જે ફીનીકસ સંસ્થા તરફથી પ્રગટ થએલાં છે તેવા ૨૨ પુસ્તકોના સેટની પોસ્ટેજ સાથે કીંમત ફકત શી. ૪–૬.

મહા ભારતના પાત્રો

૧૨ પુસ્તકોનો સેટ	૧	૫	૦

અદ્દભુત ભારત

ચિત્ર આલબમ	૭	૬

એજન્તા કલા મંડપ

ચિત્ર આલબમ	૫	૬

સુંદર ચીત્ર સંગ્રહ

તમારા ઘરને ચિત્રોથી શણગારો હીંદના પ્રખ્યાત ચિત્રકારોના ૭ ચિત્રના સંગ્રહની કીમત ૮ ૦

ચિત્રકાર રસિકલાલ પરીખ કૃત

ચીત્ર સાધના ૫ ૦

c/o 'Indian Opinion',
P. Bag, Phoenix.

આ ઓફીસથી મળતાં પુસ્તકોનું સુચિપત્ર

વી. પી. ના ઓરડરોને બીલકુલ ધ્યાન દેવામાં નહિ આવે. ઓરડર મોકલનારાઓએ ઓરડર સાથે ચેક અથવા પોસ્ટલ ઓરડર મોકલવા મહેરબાની કરવી.

મેનેજર, 'ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન'

પુંસ્તકો મળવાનું ઠેકાણું:— INDIAN OPINION, Phœnix, Natal.

ગાંધીજીનું સાહિત્ય

વ્યાપક ધર્મ ભાવના	૧	૦
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર ૧૯૪૨ ની લડત વખતે થએલો સંપુર્ણ પત્ર વ્યવહાર	૭	૬
ગાંધીજીના સમાગમમાં	૭	૦
ગાંધીવાદી આર્થીક યોજના	૩	૬
પુણ્ય શ્લોક ગાંધીજી (ચ. શુક્લ)	૧૨	૬

કીશોરલાલ મશરૂવાળાની કૃતીઓ

ગાંધી વિચાર દોહન ગાંધીજીના વિચારોને સ્પષ્ટ કરતું પુસ્તક	૨	૬
સ્ત્રીપુરૂષ મર્યાદા આજ કાલ સ્ત્રી, પુરૂષમાં લેવાતી છુટો ઉપર પુછાતા પ્રશ્નના જવાબરૂપે જે લેખો લખાયા છે તેનો સંગ્રહ	૨	૬

સર રાધાકૃષ્ણનની કૃતીઓ

જેઓ ફીલોસોફીના મહાન લેખક છે તેમના પુસ્તકો હિંદુ ધર્મ, સંસ્કૃતી ઉપર અજવાળું પાડે છે.

કલ્કી અથવા સંસ્કૃતીનું ભાવી	૨	૦
વેદની વિચાર ધારા વેદ ઉપરના તેમના ભાષણોનો સંગ્રહ	૫	૬
યુવાનોની સંસ્કાર સાધના	૬	૦

ધાર્મીક સાહિત્ય

શ્રીમદભગવત ગીતા મોટા અક્ષરોએ સંસ્કૃતમાં	૩	૦
ધર્માત્માના ચરિત્રો સંતોના ચરીત્રોનો સંગ્રહ	૨	૬
શ્રી યોગવાસીષ્ઠ આ વેદાંતથી ભરપુર ગ્રંથને હળવો કરી, ન્હાનો કરી આમાં મુકયો છે.	૧૦	૦

વિદેશી સાહિત્ય

અંધકાર ફ્રાંસના વિખ્યાત લેખક અનાતોલની નોવેલ	૭	૬
યામા લેખક કુપરી, એક રશીયન પતીતાનું ચિત્ર દોરતી નવલકથા	૧૦	૦

લોક નેતાઓના ચરીત્રો

દયાનંદ સરસ્વતી	૬	૦
આત્મ કથા ગાંધીજી	૭	૬
તેજ ચિત્રો આમા ગાંધીજી કૃષ્ણભગવાન, શીવાજી, આદી નેતાઓના જીવન વિશે લખેલું છે	૯	૬

કેટલીક ઉત્તમ નવલ કથાઓ

નીસીબંધ સુંદર વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૬	૬
આમ્રપાલી એક ઈતીહાસીક નવલ કથા	૧૨	૬
રજકણ ટુચકાઓનો બોધપ્રદ સંગ્રહ	૭	૦
પ્રેમાશ્રમ ભા. ૧—૨ એક સુંદર સામાજીક નવલ કથા—બન્ને ભાગની કીમત	૧૩	૦
ઉષાકાંત સુંદર નોવેલ	૭	૬
ઉન્નય નોવેલ	૮	૦
ઉપડાના કાંટા નોવેલ	૭	૬
સાંબેલાના સુર	૫	૦
ભગવાન ઋષભદેવ	૯	૦
ક્રાંતીનાદ ક્રાંતીકારી નોવેલ	૭	૦
કર્ણાવતી ઈતીહાસીક નોવેલ	૧૦	૦
કોલેજીયન કોલેજ જીવન બતાવતી નોવલ	૮	૬
ખરબા બાપુ બાપુઓના જીવનને ઉઘાડું પાડતી નોવેલ	૮	૬
ગોરખ આયા ગોરખની વાતોપરથી રચાએલ	૭	૦
ચમેલી	૬	૬
ચોરાની વાતો	૬	૦
જળ સમાધી નોવેલ	૮	૦
જગતના મંદિરમાં ઈતીહાસીક નવલકથા	૧૦	૦
જય સિદ્ધરાજ	૯	૬
જલબીંદુ નોવેલ	૫	૦
ફિરીફની વાતો ન્હાની વાર્તાઓનો સુંદર સંગ્રહ	૬	૬
ત્રણ અરધું બે ન્હાની વાર્તાઓનો સંગ્રહ	૬	૦
અખૂટ ધારા	૮	૬
અધુરી વાત	૧૦	૬
અખીલ ત્રીવેણી વાર્તાઓ	૨	૬
જીંદગી જીતવાની જડી બુટી	૨૨	૬
બીરૂ સાથી ભા. ૧—૨ સાથે	૧૨	૦
અમારા બા સ્વ. કસ્તુરબા ગાંધી વિશે સુશીલા નૈયર અને વનમાળા પરીખે લખેલ	૪	૬
બળવાખોર પીતાની તસ્વીર આયરીશ શહીદ જેમ્સ કોનોલીનીનું જીવન	૬	૬
રામ કહાણી	૮	૬

નવલ કથાઓ

ઉભીવાટે	૮	૬
કાઠીયાવાડની દંત કથાઓ	૬	૦
કાંચ વધ	૧૦	૬
ગોદાન બોધપ્રદ નવલકથા ભા. ૧—૨ સેટની	૧૬	૦
ચાબુતરો વાર્તા સંગ્રહ	૬	૬
ચિત્રલેખા	૮	૬
તણખા ભાગ ૧—૨—૩ વાર્તાસંગ્રહ પ્રત્યેકની	૭	૦
દરીયાવાદ	૬	૬
દરીદ્રનારાયણ ભાગ ૧—૨ સેવા ભાવીનોવેલ સેટની	૧૬	૦
દોન ક્વીક	૪	૬
દરીયાલાલ	૬	૦
નારી હૃદય	૫	૬
નીલ રેખા	૮	૦
નીલ પંખી નાટક	૩	૦
નીવેદીતા	૮	૦
પ્રદીપ	૪	૬
પ્રાયશ્ચીત ભાગ ૧—૨ સેટની	૬	૦
પિયાસી	૮	૦
પાવક જવાળા	૮	૦
પ્રભાત કીરણો	૭	૬
પુરાતન જ્યોત	૫	૦
પ્રેમ અને પુજા ભા. ૧—૨ સેટની	૧૧	૬
ફુટેલા સુવર્ણ પાત્રો	૧૦	૦
બહિષ્કાર	૬	૦
બે ગીતો	૦	૬

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, **NATHOO TABHA,**
107 Queen Street, **Phone 24647.**
Telegraph "Mani," **DURBAN.**

આવેલા દિવાળી અંકો

છાયા	શી. ૫	૦	રવીવાર	શી. ૧૦	૦
આરામ	૫	૬	સંદેશ	૧૦	૦
સવિતા	૭	૦	વેણી	૭	૬
મોજમજા	૬	૦	બે ઘડી મોજ	૭	૬
હાદુ	૩	૬	ચિત્રપટ	૭	૬
સરતુ સાહિત્ય પંચાંગ	૨	૬	મુંબઈ સમાચાર	૫	૦
મુંબઇ સમાચાર પંચાંગ	૫	૬	જય હીંદ (પુસ્તક)	૭	૬
'India, (English) 12 Copies	6	0	Filmindia English	5	6

KAPITAN'S BOOK AGENCY,
189 Grey Street, DURBAN.

Phone 23414 **Tel Add. "KAPITANS"**

4 BLADES FOR 6D

These are the Blades to save you money

You save money when you buy Minora Blades, because they are sharp and give many fine shaves. They are made of the finest steel and they stay sharp and last longer. Yet they only cost 6d. for four.

Look for them in the Bright Red, White and Yellow packet.

Minora

THE RIGHT BLADE FOR YOUR RAZOR

4519-3

Latest arrivals in records of your New and Old favourites.
Secure them early before we are sold out

HINDI

Meerabai	6 records 60s.
Meera	6 records 60s.
Shahjehan	6 records 60s.
Anmol Ghadi	6 records 60s.
Prem Sangeet	6 records 60s.
Rattan	6 records 60s.
Char Din	5 records 50s.
Shikari	5 records 50s.
Shukariya	5 records 50s.
Majdhar	5 records 50s.
Kajal	5 records 50s.
Khidki	5 records 50s.
Gwalan	5 records 50s.
Elan	5 records 50s.
Begum	5 records 50s.
Malaquat	5 records 50s.
Doosri Shadi	5 records 50s.
Pehli Nazar	5 records 50s.
Jugnu	5 records 50s.
Shaheed	5 records 50s.
Sehra	5 records 50s.
Parai Aag	4 records 40s.
Mehandi	4 records 40s.
Dil	4 records 40s.
Shama	4 records 40s.
Romeo Juliet	4 records 40s
Panchi	3 records 30s.
Gulami	3 records 30s.
Chin-Le-Azadi	3 records 30s.
Nek Paravin	3 records 30s.
Doctor	3 records 30s.
Hamrahi	3 records 30s.
Nartaki	2 records 20s.
Jawani	2 records 20s.
Saheli	1 record 10s.
Bazaar	7 records 70s.
Bapu-ni Amar Kahani	2 records 20s.
Bapu-ni-Vidayi	1 record 10s.
Gown-ki-Gori	1 record 10s

TAMIL SETS

Ashok Kumar	5 records 50s.
Chinthamani	5 records 50s.
Tiruneelakantar	5 records 50s.
My Wife	5 records 50s.
Kannagi	3 records 30s.
Valmiki	2 records 20s.
Bhakt Gowri	3 records 30s.
Siva Kavi	2 records 20s
Manomani	2 records 20s.
We Two (Drama)	3 records 30s.

TELUGU SETS

Krishna Prema	5 records 50s.
Deena Bandhu	3 records 30s.
Devata	2 records 20s.
Bagyalaxmi	2 records 20s.
Three Maratees	1 record 10s.
Dharam Patni	1 record 10s.
Thyagayya	1 record 10s.
Mayolokam	1 record 10s.
Swargaseema	1 record 10s.

LATEST LOOSE NUMBERS

Pankaj Mallick, V.E. 2547, 2504, 2510, 2525, 2527, 2517 ... each 10s.
Asit Baran, H. 1112 (Rajani Jhoom Rahi) ... ... each 10s.
K. C. Dey, N. 16560, 16646, 16502, 16589, 16579, 16478, 16412, 16922, 16594, 16229, 16776, 16711, 16514, 16658, 16292, 16634 ... ... each 10s.
Jutika Roy, N. 16662, 16702, 16689, 16628, 16929, 16817, 16786, 16506, 16625, 16583, 16302 ... each 10s.
Shamshad Begum, G.E 5018 ... ... each 10s.

LATEST QUAWALIES

Panna Quawal & Party, H. 1408, 1208, 1267, 1380, 1378, 1333, 1168, 1147 ... ... each 10s.
Iboo Quawal, N 839, 786, 905, 968, 993, 1050 ... each 10s.

Packing Charge 2s. 6d. EXTRA

OBTAINABLE FROM:

D. Roopanand Bros.

Music Saloon and Booksellers

85 Victoria Street, DURBAN.

Phone 20707. **P.O. Box 2524**

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING
CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760,
JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711
Residence 33-5961

DIAMONDS

QUERIDO DIAMOND Co.

48 Walter Wise's Building,
4th Floor Joubert Street, JOHANNESBURG
Tel. 22-3400. P.O. Box 3417

"SEE US WITHOUT OBLIGATION"

DIAMOND SPECIALISTS

OUR MOTTO: **'A SQUARE DEAL'**

SPRINGBOK COLLEGE

P.O. BOX 8243,
JOHANNESBURG.

New and up-to-date courses for Standards VI, VII, J.C., Senior Certificate and Matriculation. Languages, Maths, Science, Physiology, Commerce, History, Geography, Etc, Etc.

ALL LECTURES DRAWN UP BY EXPERTS.

Write To-day For Full Particulars.

LOOK BEFORE YOU LEAP, BUT LEAP AHEAD WITH THE SPRINGBOK.

PHONE 33-7944 P.O. BOX 4889.
TEL: ADDRESS: "ARVIND."

HEAD OFFICE:
409, KRUGER ST., LOUIS TRICHARDT.
PHONE 64. PO BOX 106.
TEL. ADD: "KANJEE."

H. K. GOKAL,

WHOLESALE

GENERAL MERCHANT AND DIRECT IMPORTER.

OUR MOTTO: "SERVICE THAT SATISFIES."

43 Market Street, JOHANNESBURG.

ફોન ૩૩-૭૯૪૪. બોકસ ૪૮૮૯.
ટેલીગ્રાફીક એડરેસ: "અરવીન."

હેડ ઓફીસ:
૪૦૯, કરૂગર સ્ટ્રીટ, લ્યુઇસટ્રાખાટ
ફોન: ૬૪. પી. ઓ. બોક્સ ૧૦૬
ટેલીગ્રાફીક એડરેસ: "કાનજી"

એચ. કે. ગોકળ,

—:: હોલસેલ વેપારી ::—

—જનરલ મરચન્ટ અને આયાત કરનાર—

૪૩ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

BOOKS FOR SALE

MY LIFE AND MISSION—Swami Vivekananda	8	3
INDIAN STATESMEN (Dewans and Prime Ministers With Portraits)	7	6
INDIAN JUDGES (Biographical and critical sketches with portraits)	7	6
TEMPLES, CHURCHES AND MOSQUES —Yakub Hasan	3	6
EMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	11	0
THE KNIGHT ERRANT—Sita Chowdhury	8	6
THE BHAGAVAD GITA—The Lord's Song—(An English Translation)—Annie Besant	1	0
WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0
THE U.K.C.C. AND INDIA—A. N. Agarwala	5	6
OUR INDIA (Children's stories by various writers, illustrated) —Minoo Masani	2	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6
SHAW—WELLS—KEYNES ON STALIN—WELLS TALK (Verbatim Record)	3	6
GOLDEN NUMBER OF "INDIAN OPINION", 1914 (Souvenir of the Passive Resistance Movement in S.A., 1906-1914)	4	0
THE DHAMMAPADA OR THE WAY OF TRUTH	1	3
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	8	0
SATYAGRAHA IN SOUTH AFRICA—M. K. Gandhi	11	0
SEVEN MONTHS WITH MAHATMA GANDHI Being an inside view of the Non-co-operation Movement (1921-22)—Krisnadas	8	0
ROLLAND AND TAGORE, Letters of two eminent writers	8	6
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	8	0
PUBLIC FINANCE AND OUR POVERTY —J. C. Kumarappa	3	6
TALES OF BENGAL—Santa Chatterjee and Sita Chatterjee	7	0
HISTORY OF THE REIGN OF SHAH ALUM —W. Franklin	7	6
THE LIFE OF RAMAKRISHNA—An exhaustive account of the Master's wonderful life—Romain Rolland	7	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah	15	0
BAPU—MY MOTHER—Manubehn Gandhi	2	0

INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)		15	0
THE HEART OF HINDUSTAN—Sir S. Radhakrishnan		3	6
MAHATMA GANDHI (The Man and his Mission, an enlarged and up to date edition of Gandhiji's life,) —By various writers		5	0
LIFE OF SRI RAMAKRISHNA		15	0
SHAKESPEARE'S TRAGEDIES (King Lear, Macbeth, Hamlet and Othello—William Miller		3	6
SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell		7	6
AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	1	5	0
TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.		19	0
GUIDE TO THE PROBLEM OF INDIA —R. Palme Dutt		6	6
WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan		2	6
GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)		2	
INDIAN SCIENTISTS (Biographical Sketches. An account of their researches, discoveries and inventions		7	6
PRACTICE AND PRECEPTS OF JESUS —J. C. Kumarappa		3	6
LIFE AND GOSPEL OF VIVEKANANDA —Romain Rolland		13	6
WOMEN AND SOCIAL INJUSTICE—M. K. Gandhi		10	0
GANDHIJI'S CORRESPONDENCE WITH THE GOVERNMENT (1922-44)—M. K. Gandhi		5	9
THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi		15	0
CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi		5	0
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)		15	0
GANDHI AND GANDHISM (A remarkable study of Gandhi showing the methods and principles, Volumes I and II—B. Pattabhi Sitaramayya, both		15	0
INDIAN CHRISTIANS (Biographical and critical sketches of poets, publicists of the Church)		7	6
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai		6	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR —M. K. Gandhi		17	6
TALES FROM SANSKRIT DRAMATISTS (The famous plays of Bhasa, Sudraka, Kalidasa, Sri Harsha, Bhavabhuti and Visakhadatta)		5	0
INDIAN TALES OF—Fun, Folly and Folk lore		5	0
FAMOUS PARSIS		7	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION"

P/Bag, Phoenix, Natal

Printed and published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal